

OKRESNÝ ÚRAD ŽIAR NAD HRONOM

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

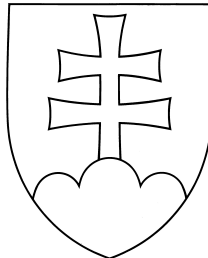
Námestie Matice slovenskej č.8 , 965 01 Žiar nad Hronom

Číslo spisu

OU-ZH-OSZP-2024/000523-023

Žiar nad Hronom

26. 04. 2024



Rozhodnutie

Rozhodnutie zo zisťovacieho konania strategického dokumentu
" Územný plán Obce Lutila- Zmeny a doplnky č.2".

Popis konania / Účastníci konania

Rozhodnutie vydané podľa § 7 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účastníci konania:

1. Obec Lutila, Štefánikova 48/84, 966 22 Lutila
2. Obecné zastupiteľstvo Obce Lutila, Štefánikova 48/84, 966 22 Lutila
3. „ Lutila O. Z.“ Dobšinského 413/19, 966 22 Lutila
4. Peter Imriš, Atlas Building R27 G15, Harwell Oxford, Didcot OX11 OQX

Výrok

Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie “) vydáva podľa § 7 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie na základe predloženého oznámenia o strategickom dokumentu „ Územný plán Obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2 “, ktorý predložil obstarávateľ Obec Lutila, Štefánikova 48/84, 966 22 Lutila, IČO: 00 652 113 v zastúpení oprávneného zástupcu obstarávateľa Petra Knoppa, starostu obce Lutila po ukončení zisťovacieho konania rozhodol vo veci takto:

I. Strategický dokument „ Územný plán Obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2 “

sa nebude posudzovať

podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Strategický dokument po doplnení v zmysle bodu II. bude možné prerokovať a schváliť podľa osobitných predpisov.

II. Zo stanovísk doručených k zmene strategického dokumentu vyplynuli nasledovné pripomienky a požiadavky, ktoré je obstarávateľ povinný rešpektovať a splniť v ďalších konaniach pri napĺňaní strategického dokumentu podľa osobitných predpisov:

1. Evidované aktívne zosuvné územia a svahové deformácie v územnoplánovacej dokumentácii vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.
2. Rešpektovať vyhlášku Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 28/2020 Z. z. a odstránenie všetkých informácií týkajúcej sa ochranných pásiem osobitného letiska.
3. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v nových rozvojových lokalitách a odvedenie odpadových vôd z týchto lokalít, zabezpečiť v súlade s platnými predpismi.
4. V strategickom dokumente zohľadniť všetky lokality NATURA 2000, prvky ÚSES regionálneho a nadregionálneho významu. Musia sa minimalizovať prípadné negatívne účinky funkčných plôch na chránené územia a návrhy zásad a regulatívov nemôžu mať na chránené územia negatívny vplyv.
5. Zohľadniť požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny aj v zmysle Európskeho dohovoru o krajine.
6. Z pohľadu hydrologickej a vodohospodárskej bilancie podľa Vodného plánu Slovenska a Akčného plánu na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, schváleného vládou SR, je potrebné v predmetnom území padnuté zrážky zadržiavať alebo ich odvádzať do podzemných vodných útvarov.
7. Rešpektovať platné právne akty, ktoré v dotknutých lokalitách riešených v strategickom dokumente chránia verejné záujmy na základe osobitných zákonov a predpisov o ochrane zdravia ľudu, o utváraní a ochrane zdravých životných podmienok, o vodách, o štátnej ochrane prírody, o pozemných komunikáciách, o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, o ochrane pred povodňami.
8. Pri činnostiach uvedených v strategickom dokumente pri ktorých bude nevyhnutný záber poľnohospodárskej pôdy je potrebné dodržať požiadavky z hľadiska ochrany pôdneho fondu a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
9. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov navrhovaných činností podľa tretej časti zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Odôvodnenie

Obstarávateľ Obec Lutila, Štefánikova 48/84, 966 22 Lutila, IČO: 00 652 113 v zastúpení oprávneného zástupcu obstarávateľa Petra Knoppa - starostu obce Lutila, predložil Okresnému úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie dňa 29.11.2023 podľa § 5 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vypracované oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán Obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2“. Súčasťou oznámenia o strategickom dokumente bola textová a grafická časť „Územný plán Obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2“ vypracovaný Ing. arch. Eleonóra Hejzlárová a kolek. v 11/2023.

Rozsah riešeného územia sa zmenami a doplnkami platného územného plánu obce nemení a predmetom riešenia je celé administratívne – správne územie. Predmetom posudzovaného strategického dokumentu je aktualizácia platného Územného plánu obce Lutila (ďalej len „ÚPN-O“), ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 41/2016 dňa 20.06.2016 a jeho záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 9/2016 zo dňa 20.06.2016. Územný plán obce Lutila, ako strategický dokument bol posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a na základe výsledkov zisťovacieho procesu bol ukončený rozhodnutím zo zisťovacieho konania vydaným Okresným úradom Žiar nad Hronom, odborom starostlivosti o životné prostredie pod č. s.: Z/2014/00026-15-N (Z/2013/00183-N) zo dňa 18.02.2014 o tom, že strategický dokument sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Obec Lutila pri aktualizácii územného plánu postupovala podľa § 30 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku(ďalej len „stavebný zákon“), ktorý ukladá obci, ktorá má územný plán najmenej raz za štyri roky ho prehodnotiť a podľa potreby ho aktualizovať.

V období po schválení Zmien a doplnkov č.1 ÚPN-O, došlo na území obce k požiadavkám, ktoré je možné z hľadiska rozvoja obce akceptovať po preverení zámerov územnoplánovacím procesom v zmysle platných právnych predpisov.

Ide o tieto požiadavky :

- doplnenie hranice nového prieskumného územia,
- doplnenie plôch na rekultiváciu po ťažbe vrátane vodnej plochy,
- aktuálne potreby doplnenia obytnej funkcie mimo súčasného zastavaného územia, ale v nadväznosti na plochy, vymedzené platným ÚPN-O,
- zmeny funkcie a úpravu regulatívov na niektorých vymedzených funkčných plochách, alebo na ich časti,
- zmena hranice niektorých regulačných blokov,
- doplnenie prístupovej cesty do záhradkovej osady v k. ú. mesta Žiar nad Hronom,
- zapracovanie výstupov z aktualizácie národných a regionálnych stratégií (RÚSES, cyklostratégia, Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy, ap.).

Z uvedených dôvodov sa Obec Lutilla, ako orgán územného plánovania, rozhodla aktualizovať ÚPN-O obstaraním Zmien a doplnkov č.2. Obstaranie Zmien a doplnkov č.2 ÚPN-O Lutilla schválilo Obecné zastupiteľstvo v Lutile uznesením č. 7/2022, písm.B z 15.3.2022.

Hlavným cieľom riešenia Zmien a doplnkov č.2 ÚPN-O je zosúladenie rozvojových zámerov v riešenom území s urbanistickou koncepciou ÚPN-O, umiestnenie nových verejnoprospešných stavieb, preverenie nekonfliktnosti zámerov, riešenie ich napojenia na siete dopravnej a technickej infraštruktúry a vyhodnotenie dôsledkov navrhovaných zámerov na poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky v lokalitách podľa návrhu predmetnej územnoplánovacej dokumentácie. Ďalšími cieľmi obstarávania ZaD č. 2 je návrh regulatívov na ochranu, tvorbu estetického, hygienického a zdravého prostredia, ako aj stanovenie limitov využitia plôch v súlade s potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu kultúrneho a prírodného dedičstva, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability. Strategický dokument určuje limity a regulatívy aj na elimináciu prípadných nepriaznivých vplyvov v území, čím zabezpečí podmienky na vytvorenie kvalitného životného prostredia v obytnom území.

Zmeny a doplnky č. 2 (ďalej len „ ZaD č. 2) riešia dielčie lokality, ktoré sú prevažne v priamom kontakte sa zástavbou v obci resp. upresňujú využitie pôvodných lokalít, ktoré bolo potrebné aktualizovať na základe konkrétnych požiadaviek fyzických, právnických osôb, ako aj na základe potrieb obce a legislatívnych požiadaviek na zmenu funkčného využitia plôch. Hlavným cieľom riešenia ZaD č. 2 je doplnenie funkčno-priestorovej štruktúry obce a akceptácia skutkového stavu obce. Predmetom riešenia ZaD 2 sú lokality:

- Z2/1 - plochy na rekultiváciu po ťažbe vrátane vodnej plochy
- Z2/2 - zmena funkcie - z plôch rekreácie na plochy bývania
- Z2/3 - rozšírenie rekreačnej plochy R2
- Z2/4 - doplnenie bývania
- Z2/5 - zmena funkcie z občianskej vybavenosti na bývanie
- Z2/6 - zmena funkcie z bývania na občiansku vybavenosť
- Z2/7 - zmena hranice regulačných blokov
- Z2/8 - doplnenie prístupovej cesty do záhradkárskej osady
- Z2/9 - zmena regulatívov a dopravnej kostry navrhovaného obytného územia
- Z2/10 - doplnenie bývania
- Z2/11 - zmena funkcie z verejnej zelene na bývanie
- Z2/12 - doplnenie prístupovej cesty
- Z2/13 - zmena regulatívov výrobných plochy (V1a)
- Z2/14 - doplnenie hlavných rozvodov sietí technickej infraštruktúry
- Z2/15 - zmena regulatívov výrobných plochy (V2a)
- Z2/16 - doplnenie hranice nového prieskumného územia

Okrem uvedených zmien a doplnkov sa dopĺňa aj zoznam verejnoprospešných stavieb o verejnoprospešnú občiansku vybavenosť a niektoré stavby verejného dopravného a technického vybavenia územia.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva : Strategický dokument vytvára podmienky pre bezkolízny a harmonický rozvoj obce s pozitívnym vplyvom na zdravotný stav obyvateľstva.

Vplyvy na chránené územia :

Do území, riešených v rámci Zmien a doplnkov č. 2 nezasahujú žiadne osobitne chránené časti prírody Natura 2000. V celom riešenom území ZaD č.2 ÚPN-O platí prvý stupeň ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z. z. v platnom znení .

Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu: Nepredpokladajú sa žiadne riziká s uplatneným strategickým dokumentu nie sú známe.

Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice: Nie sú.

Požiadavky na vstupy :

Nadradená územnoplánovacia dokumentácia „ Územný plán VÚC Banskobystrického kraja v znení neskorších zmien a doplnkov“ .

Komplexná analýza riešeného územia, požiadavky obstarávateľa - Obce Lutilla, požiadavky fyzických a právnických osôb, dotknutých orgánov, rezortné podklady, Zadanie pre územný plán obce Lutilla.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania stupom pre spracovanie ZaD č.2 ÚPN-O boli:

spracovanie návrhu ZaD č.2 ÚPN-O : 05/2023 - 11/2023; prerokovanie návrhu ZaD č.2 ÚPN-O : 11/2023 – 12/2023; riešenie rozporov, stanoviská podľa osobitných predpisov : 01 - 04/2024; schvaľovanie návrhu ZaD č.2 ÚPN-O : 05/2024.

Údaje o výstupoch:

Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č.2, so záväznou časťou bude vyhlásený všeobecne záväzným nariadením obce.

Strategický dokument podľa § 4 ods. 2 zákona podlieha zisťovaciemu konaniu o posudzovaní strategických dokumentov, ktoré Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie vykonal podľa § 7 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Príslušný orgán podľa § 6 ods. 2 zákona doručil oznámenie o strategickom dokumente pod č. s.: OU-ZH-OSZP-2023/016720-003 zo dňa 04.12.2023 na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutému mestu: Ministerstvo ŽP SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo vnútra, Obvodný bankský úrad Banská Bystrica, Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, Úrad Banskobystrického samospr. kraja, Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a BP, odbor starostlivosti o životné prostredie, odbor opravných prostriedkov, referát poľnohospodárstva, Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia, odbor CD a PK, odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom.

Oznámenie o strategickom dokumente bolo zverejnené na webovom sídle ministerstva: pod názvom „Územný plán Obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2“. Informácia pre verejnosť bola zverejnená pod č. s.: OU-ZH-OSZP-2023/016720-003 zo dňa 14.12.2023 na úradnej tabuli Okresného úradu Žiar nad Hronom a na webovom sídle Okresného úradu Žiar nad Hronom.

Dotknutá obec Lutila informovala verejnosť podľa § 6 ods. 5 zákona, spôsobom v mieste obvyklým, vyvesením oznámenia na úradnej tabuli obce.

V súlade s § 6 ods. 6 zákona k zmene strategického dokumentu príslušnému orgánu doručili svoje písomné stanoviska tieto subjekty:

1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy, Bratislava (ďalej len „ministerstvo“) list č. 3463/2023-5.3 z 18.12.2023 zasiela nasledovné stanovisko:

1. V katastrálnom území obce Lutila (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádza:

- výhradné ložisko „Pod Kypec – kremenec (139)“; s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Lutila – kremenec (138)“; s určeným CHLÚ pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Kopernica – kremenec (136)“; s určeným CHLÚ pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Žiar nad Hronom – kremenec (146)“; s určeným CHLÚ ktorého ochranu zabezpečuje ŠGÚDŠ Bratislava, Bratislava,
- výhradné ložisko „Kosorín – lignit (9)“; s určeným CHLÚ ktorého ochranu zabezpečuje ŠGÚDŠ Bratislava, Bratislava,
- výhradné ložisko „Kypec – kremenec (137)“; s určeným CHLÚ pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť B. Lehôtka - D. Ves-sev. – keramické íly (399)“; na ktoré bolo vydané osvedčenie o výhradnom ložisku (OVL) pre Ing. Majer Peter, SARMAT, Horná Ves,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Bart. Lehôtka - Veľký Háj – bentonit (742)“; na ktoré bolo vydané OVL pre Ing. Majer Peter, SARMAT, Horná Ves,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Bart. Lehôtka - Veľký Háj – keramické íly (400)“; na ktoré bolo vydané OVL pre Ing. Majer Peter, SARMAT, Horná Ves,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Kotlište – bentonit (95)“; na ktoré bolo vydané OVL pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Kotlište – kremenec (144)“; na ktoré bolo vydané OVL pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,

- výhradné ložisko „Kopernica II, časť Kopernica – bentonit (821)“; na ktoré bolo vydané OVL pre KOPEREKOMIN, s.r.o., Bratislava,
- výhradné ložisko „Kopernica II, časť Kopernica - Slobodné – bentonit (835)“; na ktoré bolo vydané OVL pre BENTOKOP s.r.o., Kopernica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Bart. Leh. - Okolo Salaša – bentonit (94)“; na ktoré bolo vydané OVL pre ENERGOGAZ, a.s., Košice,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Stará Kremnička – kremenec (141)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným CHLÚ pre Rudné bane, štátny podnik, Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Bart. Lehôtka – Dolná Ves – keramické íly (398)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným CHLÚ pre Ing. Majer Peter, SARMAT, Horná Ves,
- výhradné ložisko „Lutila II – keramické íly (809)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným CHLÚ ktorého ochranu zabezpečuje ŠGÚDŠ Bratislava, Bratislava,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Lutila I. – bentonit (774)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným dobývacím priestorom (DP) a CHLÚ pre ENERGOGAZ, a.s., Košice,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Jelšový Potok - sever – bentonit (348)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre KBS, s.r.o. Kremnica,
- výhradné ložisko „Kopernica II, časť Kopernica III – bentonit (834)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre BENOX, s.r.o., Banská Bystrica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Bart. Lehôtka – Okolo Salaša – bentonit (852)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre KBS, s.r.o. Kremnica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Jelšový Potok II – bentonit (347)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre KBS, s.r.o. Kremnica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Jelšový Potok I – bentonit (346)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre KBS, s.r.o. Kremnica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Jelšový Potok II – kremenec (143)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre KBS, s.r.o. Kremnica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Jelšový Potok I – kremenec (142)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre KBS, s.r.o. Kremnica,
- výhradné ložisko „Stará Kremnička I., časť Lutila – bentonit (848)“; na ktoré bolo vydané OVL s určeným DP a CHLÚ pre REGOS, s.r.o., Bratislava.

Podľa § 15 ods. 1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie. Ministerstvo požaduje dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5 a § 26 ods. 3 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov v územnoplánovacej dokumentácii. Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk žiadame územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.

2. V predmetnom území sa nachádza: - prieskumné územie (PÚ) „Lovča – hydrogeologický prieskum geotermálnych vôd“; určené pre držiteľa prieskumného územia PW geoenery a.s., Bratislava, s platnosťou do 28.11.2026.

- PÚ „Lutila – nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy- Au, Ag rudy pre držiteľa prieskumného územia STREDNÉ SLOVENSKO s. r. r., Bratislava s platnosťou do 21.3.2027.

Ministerstvo je dotknutým orgánom v územnom konaní podľa § 23 ods. 16 geologického zákona. Nakoľko podľa § 22 ods. 1 geologického zákona môže ministerstvo lehotu prieskumného územia predĺžiť, žiadame v súlade s § 12 ods. 4 písm. n) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii vyznačiť hranice prieskumných území v územnoplánovacej dokumentácii.

3. V predmetnom území sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

4. V predmetnom území je zaregistrovaný výskyt aktívneho zosuvu, potenciálnych zosuvov a stabilizovaných zosuvov. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií. Hodnotené územie patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50

000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách: http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv, <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/> a <http://apl.geology.sk/atlassd/>.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

5. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

6. V predmetnom území evidujeme geotermálne útvary podzemných vôd v podobe puklinovo-krasových vôd podložných triasových karbonátov.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:

a) výskyt potenciálnych, stabilizovaných a aktívnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

b) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Príslušný orgán uvádza:

Predmetom tohto vyjadrenia sú všeobecne konštatované existujúce skutočnosti, ktorých vplyvy na životné prostredie boli posúdené pred povolením činnosti alebo budú posúdené v súlade so zákonom ak bude predložený zámer. Príslušný orgán berie tieto skutočnosti na vedomie a konštatuje, že navrhovaným strategickým dokumentom nie sú dotknuté záujmy chránené podľa banských predpisov. Požiadavky sú uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

2. Dopravný úrad (list č. 27253/2023/ROP-004-N/66424 zo dňa 20.12.2023) k návrhu „Územného plánu obce Lutilla - Zmeny a doplnky č. 2,“ vydal obci Lutilla k oznámeniu o začatí prerokovania územnoplánovacej dokumentácie stanovisko pod č. 27253/2023/ROP-003-N/62864 zo dňa 20.12.2023 v znení: „ Dopravný úrad Vám oznamuje, že od termínu schválenia návrhu Územného plánu obce Lutilla – Zmeny a doplnky č. 1 v roku 2021 prišlo k legislatívnym zmenám v oblasti civilného letectva, ktoré je potrebné vrámcí prerokovávaných zmien a doplnkov č. 2 zohľadniť. Do západnej časti obce Lutilla svojím horizontálnym priemetom do 31.12.2022 zasahovali ochranné pásma Osobitného letiska Janova Lehota, určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie č. 1-16/90 zo dňa 13.03.1990 (určené ešte pre pôvodne letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve). V platnom územnom pláne obce sú informácie o predmetných ochranných pásmach zapracované v smernej aj záväznej časti. Ochranné pásma určené pre Letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve Janova Lehota zanikli podľa ustanovenia § 20 ods. 11 Prechodné ustanovenie vyhlášky Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 28/2020 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických parametroch osobitného letiska, ochranných pásmach osobitného letiska a o používaní osobitných letísk k 01.01.2023, keďže vlastník vzletovej a pristávacej dráhy osobitného letiska nepožiadaval v zákonnej lehote (do 31.12.2022) o určenie nových ochranných pásiem. Vzhľadom na hore uvedené, Dopravný úrad požaduje odstránenie všetkých informácií týkajúcich sa ochranných pásiem tohto osobitného letiska v rámci navrhovaných zmien a doplnkov z textovej i grafickej časti platnej územnoplánovacej dokumentácie (nie však informáciu o existencii samotného osobitného letiska). Nakoľko Osobitné letisko Janova Lehota je v súčasnosti prevádzkované na základe platného rozhodnutia o určení podmienok pre jeho prevádzkovanie, vydaného Dopravným úradom, ale zrušením ochranných pásiem nemá od 01.01.2023 žiadnym spôsobom zaistenú územnú ochranu, Dopravný úrad odporúča naďalej pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v plošnom priemete pôvodných ochranných pásiem zohľadňovať požiadavky vyhlášky Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 28/2020 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických parametroch osobitného letiska, ochranných pásmach osobitného letiska a o používaní osobitných letísk (ďalej len „vyhláška“) na voľnosť prekážkových rovín a plôch. Prekážkové roviny a plochy vymedzujú vzdušný priestor v okolí osobitného letiska, ktorý musí byť udržiavaný bez prekážok, a to stanovením maximálnych výšok objektov (stavby, zariadenia nestavebnej povahy /vrátane použitia stavebných mechanizmov pri realizácii stavieb a použitia iných mechanizmov/, porast a pod.) tak, aby mohla byť letecká prevádzka vykonávaná bezpečne, a aby sa zabránilo vytváraniu prekážok, v dôsledku ktorých by sa stalo osobitné letisko nepoužiteľným. Tzn. mali by byť pri spracovaní návrhu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v územnoplánovacej dokumentácii vzaté do úvahy aj požiadavky tejto vyhlášky. Okrem výškového obmedzenia objektov v plošnom priemete prekážkových rovín a plôch je potrebné vziať do úvahy aj požiadavky týkajúce sa samotnej vzletovej a pristávacej dráhy a pásu vzletovej a pristávacej dráhy. V

ich priestore (podľa vyhlášky územie siahajúce priečne na každú stranu od osi vzletovej a pristávacej dráhy alebo od predĺženej osi vzletovej a pristávacej dráhy do vzdialenosti najmenej 17,5 m) nie je možné realizovať žiadne stavby a umiestňovať žiadne zariadenia nestavebnej povahy (vrátane mobilných prostriedkov), zvyšovať alebo znižovať terén spôsobom, ktorým by sa narušila plynulosť alebo požadovaná únosnosť povrchu alebo iné parametre vyžadované predpismi pre pás vzletovej a pristávacej dráhy a samotnú vzletovú a pristávaciu dráhu a taktiež nie je možné vysádzať a nechať rásť iné porasty ako trávnaté. Nie je však možné pôvodným ochranným pásmam ponechať v územnoplánovacej dokumentácii záväzný charakter a naďalej ich nazývať ochrannými pásmami, musia mať len odporúčací charakter a zmeniť názov na prekážkové roviny a plochy osobitného letiska. Línie pôvodných ochranných pásiem je možné za týmto účelom v územnoplánovacej dokumentácii ponechať (okrem priestoru s obmedzením vzdušných vedení VN a VVN) s tým, že v popise jednotlivých línií pôvodných ochranných pásiem bude skratka „OP“ nahradená skratkou „PR“ (prekážkové roviny a plochy osobitného letiska) a ich zobrazenie bude mať orientačný a odporúčací charakter. Územie obce je v zmysle vyhlášky dotknuté vzletovou a približovacou rovinou, prechodovou plochou a vodorovnou rovinou (zhodné názvy ako pri ochranných pásmach). Nie je však možné uvádzať pri grafickom zobrazení číselné hodnoty pôvodných ochranných pásiem, keďže tieto sa líšia od hodnôt, ktoré určuje vyhláška (hodnoty prekážkových rovín a plôch umožňujú realizáciu objektov s vyššími výškami ako pôvodné ochranné pásma). Zároveň bude potrebné v legende výkresov doplniť názov línie „Ochranné pásmo letiska“ o „Prekážkové roviny a plochy osobitného letiska“. V textovej časti, v prípade ponechania informácií týkajúcich sa osobitného letiska, bude potrebné zmeniť pojem „ochranné pásma“ na „prekážkové roviny a plochy v zmysle požiadaviek vyhlášky Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 28/2020 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických parametroch osobitného letiska, ochranných pásmach osobitného letiska a o používaní osobitných letísk“, s tým, že územie obce je v zmysle vyhlášky dotknuté vzletovou a približovacou rovinou, prechodovou plochou a vodorovnou rovinou (bez uvedenia číselných hodnôt). Potrebné je zmeniť aj záväznosť výškových obmedzení objektov (stavby, zariadenia nestavebnej povahy /vrátane použitia stavebných mechanizmov pri realizácii stavieb a použitia iných mechanizmov/, porast a pod.) vyplývajúcich z prekážkových rovín a plôch na odporúčací charakter. Taktiež je potrebné doplniť slovo „osobitné“ pred slovo „letisko“ vo vzťahu k letisku Janova Lehota, a to z dôvodu, že osobitné letisko nespĺňa parametre štandardného letiska definovaného podľa platných predpisov, tzn. nie je možné slovo „letisko“ vo vzťahu k tomuto letisku používať bez bližšieho určenia. Upozorňujeme, že je najmä v záujme vlastníka vzletovej a pristávacej dráhy osobitného letiska, aby si za účelom zachovania prevádzkyschopnosti osobitného letiska, zaistil územnú ochranu iným spôsobom, keďže ochranné pásma pre toto osobitné letisko už zanikli. Držiteľom rozhodnutia o určení podmienok na prevádzkovanie Osobitného letiska Janova Lehota je LZZH, spol. s r.o., so sídlom Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom, IČO: 50421387. Dopravný úrad po posúdení lokalít navrhnutých na riešenie v Územnom pláne obce Lutilla – Zmeny a doplnky č. 2 konštatuje, že požiadavky na voľnosť prekážkových rovín a plôch definovaných vyhláškou nebudú v prípade osobitného letiska Janova Lehota ovplyvnené. Nakoľko sa v rámci zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie, zverejnených na www.lutilla.sk, nenavrhuje ani žiadne využitie územia, ktoré by podliehalo súhlasu Dopravného úradu podľa ustanovenia § 30 ods. 1 leteckého zákona, Dopravný úrad si k lokalitám riešeným v predloženej územnoplánovacej dokumentácii neuplatňuje žiadne pripomienky. Upravený návrh odporúčame predložiť Dopravnému úradu na posúdenie a vydanie následného stanoviska (postačuje zaslať mailom na adresu michal.kozuch@nsat.sk a v kópii na ochranne.pasma@nsat.sk; stanovisko je vydávané v skrátených lehotách). Uvedené stanovisko žiadame v konaní zohľadniť. Z pohľadu Dopravného úradu neexistujú žiadne vplyvy, ktoré by mali byť v strategickom dokumente posúdené podrobnejšie, teda také, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Toto stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva. Príslušný orgán uvedené stanovisko berie na vedomie a upozorňuje obstarávateľa na rešpektovanie vyhlášky Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 28/2020 Z. z. a odstránenie všetkých informácií týkajúcej sa ochranných pásiem osobitného letiska (uvedených textovej i grafickej časti platnej územnoplánovacej dokumentácie). Požiadavka uvedená vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

3. Obvodný banský úrad Banská Bystrica (list č. 2740-4573/2023 zo dňa 20.12.2023) nemá pripomienky a ani námietky k Zmenám a doplnkom č. 2 Územného plánu obce Lutilla, nakoľko uvedenou zmenou nebudú dotknuté záujmy ochrany a využívania nerastného bohatstva. Podľa OBÚ v Banskej Bystrici nie je potrebné, aby bolo predložené oznámenie o strategickom dokumente posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Príslušný orgán uvedené stanovisko berie na vedomie.

4. Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia (list č. 11836/2023/ ODDUPZP-2 zo dňa 20.12.2023) k oznámeniu strategického dokumentu vydáva nasledovné stanovisko: Napriek

tomu, že lokalita Z2/10 v územnoplánovacej dokumentácii zasahuje do najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji, vzhľadom k rozsahu výmery 0,181 ha a nadväznosti na zastavané územie je táto zmena Banskobystrickým samosprávnym krajom (BBSK) akceptovateľná. Rozšírenie rekreačnej plochy R2 zapracované v ZaD č.2 ÚPN-O Lutila je podľa grafickej časti ÚPN VÚC Banskobystrický kraj umiestnená v území s funkciou cestovný ruch, rekreácia a šport, aj keď rozširuje zastavané územie, je pre BBSK akceptovateľné. Navrhovaný záber lesných pozemkov, napriek skutočnosti, že územné plánovanie by malo rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny, považujeme za akceptovateľný vzhľadom k tomu, že záber lesných pozemkov je nevyhnutný k realizácii rekultivácie plôch po ťažbe nerastných surovín a na vytvorenie vodných plôch, ktoré budú súčasťou rekultivovaných území. Táto zmena je však Banskobystrickým samosprávnym krajom akceptovateľná za podmienky výsadby vzrastlých stromov v dotknutom území. Banskobystrický samosprávny kraj k predloženému Oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán Obce Lutila, Zmeny a doplnky č. 2“ za podmienky zapracovania poslednej pripomienky BBSK do rozhodnutia, nemá ďalšie pripomienky a nepožaduje predložený strategický dokument ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Príslušný orgán uvedené stanovisko berie na vedomie a dáva ho do pozornosti obstarávateľovi strategického dokumentu.

6. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU – BB-OSZP1-2024/008774-005 zo dňa 15.01.2024) uvádza: Katastrálne územie (ďalej len „k.ú.“) obce Lutila nezasahuje do Chránenej krajinej oblasti (ďalej len „CHKO“) Štiavnické vrchy, preto podľa zákona o ochrane prírody platí tu 1. stupeň územnej ochrany prírody. Do predmetného územia nezasahuje územie európskeho významu - NATURA 2000 a ani maloplošné chránené územie (ďalej len „MCHÚ“) s vyšším stupňom ochrany. Cez k.ú. obce pretekajú vodné toky Lutilský a Kopernický potok, ktoré tvoria v zmysle Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom (ďalej len „RÚSES“) hydrický biokoridor regionálneho významu RBkh 2, ktorý vteká v sútoku do vodného toku Hron. Do Kopernického potoka okrajovo zasahuje regionálne biocentrum RBc8 Horná Klapa. Biocentrum sa nachádza v pohorí Jastrabská vrchovina. Jeho hranice tvorí na ľavej strane Kopernický potok a na pravej strane chrbát Hornej a Dolnej Klapy. Menovaný vodný tok je genofondovou lokalitou (ďalej len „GL“) ZH101. Severovýchodnou hranicou k.ú. obce Lutila sa tiahne terestrický biokoridor regionálneho významu RBk4 Chrasťová s GL ZH87. V k. ú. sa na trvalých trávnych plochách vyskytujú lokality s biotopmi európskeho významu - LK Lúky a pasienky, identifikované ako Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510), a na lesnatých pozemkoch Ls Lesy, sú to Ls2.1 Dubovo - hrabové lesy karpatské, biotop národného významu, Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (NATURA 2000: 91E0*) Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy (NATURA 2000: 9110* prioritný biotop), Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy (NATURA 2000: prioritný biotop 9180*), Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (NATURA 2000: 9130) a Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (NATURA 2000: 9110). Z dôvodu tak rozsiahleho územia, ktoré je predmetom hodnotenia nie je možné vylúčiť výskyt chránených druhov živočíchov a rastlín a preto je potrebné pri následných realizáciách konkrétnych činností tieto skutočnosti mať v zreteli a postupovať v zmysle konkrétnou činnosťou dotknutých zákonov. Okresný úrad v sídle kraja z hľadiska ochrany prírody a krajiny nežiada, aby bolo oznámenie o zmene strategického dokumentu „Územný plán obce Lutila – Zmeny a doplnky č. 2“ posudzované v zmysle zákona. Avšak žiadame dodržať nasledovnú podmienku:

1. Navrhované rozvojové lokality, ktoré v prítomnosti majú charakter poľnohospodárskeho druhu pozemkov (trvalé trávne plochy, sady pod.) je nutné, aby budúcu zmenu druhu pozemku - charakteru „trvalý trávny porast“ predchádzalo odborné posúdenie botanikom Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“), Správy CHKO Štiavnické vrchy a následne v zmysle § 6 zákona o ochrane prírody bol orgánom ochrany prírody vydaný súhlas pre zásah do biotopu v rozsahu nevyhnutnej výmery budúceho stavebného zámeru. Osobitné predpisy, ako aj ostatné ustanovenia zákona o ochrane prírody, ostávajú vydaním tohto stanoviska nedotknuté. Na toto stanovisko sa nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Príslušný orgán uvedenú pripomienku týkajúcej sa zmeny druhu pozemkov berie na vedomie a požaduje, aby obstarávateľ strategického dokumentu ich v plnej miere rešpektoval. Uvedená pripomienka bude predmetom pri povoľovaní jednotlivých činností podľa osobitných predpisov.

7. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát (list č. OU – BB-OOP6-2024/009147-002/6GJ zo dňa 05.01.2024) uvádza: Predložená dokumentácia dopĺňa nové lokality pre funkčné využitie obytné a rekreačné územie. V lokalitách č. 14 a 8a mení funkčné využitie bez nároku na nové zábery p. p. Predpokladaný záber p. p. v novonavrhovaných lokalitách je 0,866 ha. Dotknutá poľnohospodárska

pôda je zaradená do 6., 8. a 9. sk. BPEJ , z čoho 0,181 ha je podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy najkvalitnejšia p. p. (BPEJ 0511012/6.) v danom k. ú. Nové plochy sú navrhnuté v dotyku so zastavaným územím obce, resp. v zastavanom území obce. Za podmienky, že v ďalšom konaní budú v celom rozsahu rešpektované zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy, k navrhovanému riešeniu nemáme ďalšie pripomienky.

Príslušný orgán uvedenú pripomienku berie na vedomie a požaduje, aby obstarávateľ zmeny strategického dokumentu ju v plnej miere rešpektoval.

8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, (list č. RÚVZZH/OHŽPZ/2061/7777/2023 zo dňa 18.12.2023) vydáva k predloženému návrhu strategického dokumentu záväzné stanovisko: Strategický dokument nie je potrebné posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Predmetné záväzné stanovisko slúži ako podklad k ďalšiemu konaniu v pôsobnosti príslušného úradu v predmetnej veci.

Príslušný orgán stanovisko berie na vedomie.

9. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa ochrany ovzdušia (list č. OU-ZH-OSZP-2024/002462-2 zo dňa 26.01.2024), štátny orgán ochrany ovzdušia neodporúča predmetný dokument na ďalšie posudzovanie a súhlasí so strategickým dokumentom. Toto vyjadrenie orgánu ochrany ovzdušia je podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona o ovzduší záväzným stanoviskom, ktorým sa uplatňujú požiadavky a záujmy ochrany ovzdušia v konaní, v ktorom má orgán ochrany ovzdušia postavenie dotknutého orgánu, a ktorého obsah je záväzný pre správny orgán v konaní podľa osobitného predpisu, v tomto prípade podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Príslušný orgán stanovisko berie na vedomie.

10. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa odpadového hospodárstva (list č. OU-ZH-OSZP-002367-2/2024 zo dňa 05.03.2024) z hľadiska záujmov spoločnosti v oblasti nakladania s odpadmi súhlasí a neodporúča zámer na ďalšie posudzovanie.

Príslušný orgán stanovisko berie na vedomie.

11. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna vodná správa (list č. OU-ZH-OSZP-2024/002224-002 zo dňa 23.01.2024) uvádza: Orgán štátnej vodnej správy predloženú zmenu strategického dokumentu nepožaduje posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvu na životné prostredie.

Príslušný orgán stanovisko berie na vedomie.

12. Obec Lutíla (list zo dňa 06.02.2024) zastúpená starostom obce Petrom Knoppom potvrdzuje, že Oznámenie o zmene strategického dokumentu pod č. OU-ZH-OSZP-2023/016720-003 bolo zverejnené na webovom sídle obce a na úradnej zverejnenie dokumentu na úradnej tabuli obce od 09. 01.2024 do 25.01.2024. V uvedenom termíne nebolo doručené Obci Lutíla žiadne písomné stanovisko, ani nebol nikto osobne nahliadnuť do spisového materiálu.

13. Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Povodie Hrona, odštepny závod Banská Bystrica (list č. CS SVP OZ BB 1/2023/215-3202 zo dňa 20.12.2023) za oblasť vodného hospodárstva zaujíma nasledovné stanovisko: V rámci doplnenia znenia zmien do textovej časti ÚPN upozorňujeme na nezrovnalosť v kapitole 2.9 „Vymedzenie ochranných pásiem chránených území“, v rámci ktorej sa platnom texte odstavca „ochranné pásma tokov“ navrhuje vypustiť: „, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary, pri šírke toku do 50 m medzi brehovými čiarami je ochranné pásmo 6 m od brehovej čiary" a nahradiť novým textom: „pri vodohospodársky významných tokoch v šírke 6 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze a pri ostatných vodných tokoch min. 4 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne". Dávame do pozornosti, že pôvodný text vychádza zo znenia STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“, ktorá stanovuje šírku ochranných pásiem vodných tokov, a to v závislosti od šírky koryta toku. Pôvodné znenie v platnom ÚPN je teda správne a jeho zmena je navrhovaná zmätočne, nakoľko šírka ochranného pásma pri vodných tokoch nevychádza z ich začlenenia medzi vodohospodársky významné alebo drobné vodné toky - v nadväznosti na ich zaradenie je v rámci legislatívnych predpisov platných na úseku vodného hospodárstva upravená šírka pásma pobrežných pozemkov uvádzaná v znení ods. 2 § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov: „Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.“ Príslušnú zmenu žiadame zo znenia ZaD č. 2 vypustiť a text

príslušného odstavca ponechať v pôvodnom znení. Obec Lutíla je ako geografická oblasť (kód GO: SKR019FD) s potenciálnym povodňovým rizikom zahrnutá v Pláne manažmentu povodňového rizika (PMPR) pre čiastkové povodie rieky Hron - vodný tok Lutílský potok (r.km 3,900 - 4,300), v rámci ktorého boli vypracované mapy povodňového ohrozenia (1. cyklus PMPR, 2013) a mapy povodňového rizika (1. cyklus PMPR, 2015) so zobrazením rozsahu záplavy Lutílskeho potoka pre návrhový prietok so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktorý je v zmysle zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z. z. v platnom znení stanovený pre intravilány obcí a miest ako Q100. Záplavové čiary toku sú v zmysle § 6 ods. 10 tohto zákona zapracované aj v rámci grafických príloh riešených ZaD č. 2.

V rámci aktualizácie tohto plánu bol v 2. cykle prípravy PMPR do hodnotenia zaradený aj vodný tok Kopernica (identif 4-23-04-1055), ktorý je drobným vodným tokom v správe nášho štátneho podniku.

V súčasnom období je na internetovej stránke <https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/> managment-povodnovych-rizik/ dostupný odkaz na predbežne zverejnené pracovné verzie nových mapových výstupov zo spracúvaného modelu rozsahu záplavy územia priľahlého ku korytu Kopernice v rámci intravilánu obce (2. cyklus, 2023). Rozvojová lokalita Z2/2 (14) sa nachádza na hornom okraji obce na pravej strane Kopernice v r.km cca 2,0; pričom v zmysle spracovaných máp koryto toku prevedie v dotknutom úseku takmer celý povodňový prietok s miernym vybrežením vôd sprevádzajúcim jeho brehovú líniu a nemalo by dôjsť k povodňovému ohrozeniu riešenej lokality (navrhovaná je zmena jej funkčného využitia z plôch rekreácie na plochy bývania).

Vopred upozorňujeme, že po konečnom schválení a zverejnení výsledných máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika z 2. cyklu PMPR bude do výkresovej časti ÚPN obce potrebné zapracovať aj priebeh záplavovej čiary vodného toku Kopernica pri prietoku na úrovni Q100 (obdobne, ako bola zapracovaná záplavová čiara Lutílskeho potoka). Aktualizovaný PMPR obsahuje návrhy na realizáciu príslušných opatrení, ktorých cieľom je zníženie pravdepodobnosti záplav a zníženie potenciálnych nepriaznivých dôsledkov povodní. V rámci predbežného návrhu je na Kopernickom potoku v intraviláne obce Lutíla pre zabezpečenie ohrozovaných nehnuteľností navrhované vybudovanie obojstranných protipovodňových nábrežných múrikov. V tejto súvislosti podotýkame, že záväzná časť návrhu územného plánu by mala v zmysle Vyhlášky č. 55/2001 Z. z. MŽP SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii stanovovať o. i. aj regulatívy pre vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby a ich zoznam, pre ktoré je v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (§ 108, ods. 3) a možné vyvlastniť pozemky za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia, do ktorých spadajú aj vodohospodárske stavby. Náš štátny podnik je ako správca vodných tokov oprávnený v zmysle ustanovení § 49 a § 50 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vstupovať na ich pobrežné pozemky. Šírka pásma charakterizujúceho pobrežný pozemok je pri drobnom vodnom toku Kopernica vodným zákonom stanovená do vzdialenosti 5,0 m od jeho brehovej čiary, pričom toto pásmo by malo byť zároveň (rámcovo!) dostačujúce aj ako priestorové vymedzenie polohopisného situovania navrhovaných protipovodňových opatrení trasovaných popri línii koryta toku. V zmysle ustanovení § 8 ods. 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v platnom znení „Obec zosuladuje povoľovanie stavieb a určovanie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v územnom pláne obce alebo v územnom pláne zóny s opatreniami na ochranu pred povodňami, ktoré sú uvedené v schválenom pláne manažmentu povodňového rizika a v jeho aktualizácii.“ V grafickej časti ÚPN obce je popri Kopernici (v nadväznosti na kapitolu „3.4.4 Ochrana pred povodňami“) vyznačená línia „navrhovanej úpravy toku“, ktorú je potrebné považovať za pásmo pobrežných pozemkov popri Kopernici so šírkou 5 m po obidvoch stranách jej koryta, ako priestorového koridoru vyčleneného pre realizáciu protipovodňovej línie ako verejnoprospešnej stavby. Zároveň sú v grafickej časti vyznačené aj navrhované zádržné poldre na Kopernici, Lutílskom a Kosorínskom potoku, ktoré sú riešené zo strany Obce Lutíla. V blízkosti Lutílskeho potoka je na jeho ľavej strane riešená lokalita Z2/10, kde sa navrhuje doplnenie obytnej funkcie - výstavba 1 RD na konci Školskej ulice. Nakoľko sa riešená lokalita nachádza v bezprostrednej blízkosti vodného toku s jej potenciálnym ohrozením vodami vybreženými z jeho koryta pri prechode povodňových prietokov, bude objekty realizované v rámci príslušných pozemkov potrebné výškovo osadiť nad úroveň hladiny pri prietoku na úrovni Q100. V tejto súvislosti upozorňujeme, že v prípade vzniku škôd z dôvodu vybreženia vody z koryta vodných tokov alebo následkom zaliatia územia vnútornými vodami SVP, š. p. nenesie podľa ustanovení § 2 ods. 8 zákona o ochrane pred povodňami zodpovednosť za povodňovú škodu, zároveň podľa § 49 ods. 5 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov nezodpovedná za škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a škody vzniknuté užívaním vodných tokov, pričom mimoriadnou udalosťou sa podľa § 3 ods. 2 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva rozumie stav zapríčinený živelnou pohromou, technologickou haváriou alebo katastrofou. Riziko spojené s budovaním objektov v dosahu záplavovej čiary alebo umiestnených v rámci plôch zaplavovaných pri prechode povodňových prietokov, ako aj prípadné škody na nich vzniknuté, budú v plnom rozsahu a na vlastné náklady znášať ich majitelia.

V rámci rozvojových plôch v lokalite Gočová je navrhovaná zmena funkčného využitia časti plôch z bývania na plochy občianskej vybavenosti Z2/6. Zároveň je riešená zmena dopravnej kostry navrhovaného obytného územia (Z2/9). V spodnej časti riešeného územia pretekajú dva melioračné kanály (identif 4-23-04-1053 a 4-23-04-1054) v správe Hydromeliorácií, š. p. Bratislava, ktorými sú vody z okolitého územia odvádzané do Lutilského potoka. Pozemky pod korytami týchto kanálov sú vedené ako vodná plocha vo vlastníctve SR a v správe našej organizácie (KN-C č. 3871 a 3861, LV č. 2521). Z pohľadu zabezpečovania správy Lutilského potoka a protipovodňovej ochrany obce Lutila ako aj nižšie položeného intravilánu mesta Žiar nad Hronom v tejto súvislosti uvádzame, že jeho koryto v súčasnej dobe nevykazuje dostatočnú rezervu pre prevedenie povodňových prietokov už pri súčasných podmienkach zastavanosti územia v jeho povodí. Akékoľvek spevnené plochy sústredujú a urýchľujú odtok z územia, zabraňujú zadržiavaniu vody v krajine, a tým negatívne prispievajú k vzniku povodní. Pri priamom dotovaní Lutilského potoka ďalšími vodami z novobudovanej zástavby by v budúcnosti mohlo dochádzať k zvyšovaniu frekvencie výskytu alebo rozsahu povodňových situácií. V prípade plošnej výstavby je preto potrebné prioritne riešiť zadržiavanie dažďových vôd priamo na mieste ich vzniku s elimináciou zvyšovania odtokových množstiev do vodných tokov, a tejto požiadavke prispôbiť koncepciu nakladania s vodami z povrchového odtoku. Z hľadiska záujmov vodného hospodárstva a protipovodňovej ochrany je potrebné uprednostniť ich ďalšie využitie alebo vsakovanie na mieste vzniku tak, aby prírastkom ďalšieho nárazového množstva vôd nedochádzalo k zhoršovaniu povodňových situácií v nižšie položenom povodí. Likvidácia dažďových vôd v rámci jednotlivých rozvojových lokalít bude žiadúca ich priamym vsakovaním do podlažia na jednotlivých stavebných pozemkoch, resp. ich dočasnou akumuláciou v retenčných nádržiach s následným využitím na technické alebo záhradnícke účely s prípadným vybudovaním bezpečnostného prepadu do individuálnych vsakovacích objektov zabezpečujúcich odvádzanie prebytočného množstva vôd do podzemných vôd (len alternatívne do recipientu). Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá vrátane parkovacích a spevnených plôch, kde sa predpokladá výrazný obsah látok (ropné, olejové splachy), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej a podzemnej vody, bude potrebné pri ich budovaní navyše potrebné zväziť osadenie odlučovača ropných látok s vyhovujúcou veľkosťou a stupňom čistenia.

Pre ďalší rozvoj, či už bytový, výrobný, športový alebo rekreačný upozorňujeme, že pri riešení polohopisného umiestnenia nových stavebných pozemkov a pri umiestnení konkrétnych stavieb žiadame rešpektovať ponechanie pásma pobrežných pozemkov vodných tokov bez stavebných zásahov tak, aby tieto v plnej šírke (viď § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov) zostali ako obojstranná bezzásahová zóna popri koryte toku vymedzená ako priestorová rezerva pre potreby širších záujmov vodného hospodárstva, aby tieto slúžili ako manipulačný pás pre zabezpečenie prístupu a práce mechanizmov pri vykonávaní správy a údržby jeho koryta, ako priestorová rezerva pre vytváranie a prípadné zmeny koryta toku v nadväznosti na miestnu morfológiu územia a ako priestorová rezerva pre realizáciu protipovodňových opatrení a úprav odtokových pomerov koryta toku (t.z. časť pozemkov spadajúca do tohto pásma zostane pre stavebné účely pre ich vlastníkov nevyužitelná). V rámci tohto pásma nie je prípustné ani trasovanie súběžných inžinierskych sietí, budovanie rekreačných, športových ani iných obdobných plôch vrátane budovania neprejazdného oplotenia pozemkov. Vlastník pobrežného pozemku je pritom povinný umožniť správcovi vodného toku výkon jeho oprávnenia a strpieť vykonanie príslušných prác. S návrhom riešenia odvádzania splaškových odpadových vôd z rozvojových lokalít sa stotožňujeme, nakoľko je navrhované ich napojenie do navrhovanej verejnej kanalizácie DN 300 mm s prepojením na vybudovanú kanalizačnú sieť obce s koncovkou vo verejnej ČOV. Zároveň však bude potrebné, aby výstavba navrhovaná v riešených lokalitách bola časovo zosúladená s výstavbou a s prevádzkovaním novobudovaných kanalizačných zberačov. Splaškové odpadové vody, ktoré nebude možné pripojiť na kanalizačnú sieť obce (lokalita Z2/3), je možné odvádzat' individuálne do nepriepustnej žumpy, ktorú je však potrebné zrealizovať ako nepriepustnú v zmysle STN 75 6081 - Žumpy na splaškové odpadové vody a zabezpečiť ju voči prítoku vôd z okolitého terénu, ako aj voči preplneniu. Obsah žumpy je potrebné likvidovať na vhodnej ČOV a predložiť doklad o zmluvne zabezpečenom odbere obsahu žumpy na jeho likvidáciu oprávnenou osobou. Záverom konštatujeme, že pri rešpektovaní vyššie uvedených záujmov vodného hospodárstva je z našej strany možné k predloženému riešeniu návrhu územnoplánovacej dokumentácie zaujať súhlasné stanovisko, pričom nemáme námietky voči jeho predloženiu na schválenie.

Príslušný orgán uvedené pripomienky dáva do pozornosti obstarávateľovi strategického dokumentu a požaduje ich v plnej miere rešpektovať.

K oznámeniu o strategickom dokumentu v zákonom stanovenej lehote zaslali pripomienky:

14. „ Lutila O. Z.“ Dobšinského 413/19, 966 22 Lutila (list zo dňa 22.01.2024) uvádza nasledovné stanovisko: Na základe výzvy zo dňa 09.01.2024 pod č. OU-ZH-OSZP-2023/016720-003 Vám zasielam naše stanovisko. Navrhované zmeny a doplnky k súčasnému územnému plánu obce Lutila budú mať zásadný a dnes neodhadnuteľný

dopad na životné prostredie, pričom táto záťaž je už v dnešnej dobe/a to aj s prihliadnutím na Váš pasívny prístup k povoľovacím a posudzovacím konaniam/ s vysokou pravdepodobnosťou za hranicou maximálnej povolenej environmentálnej záťaže a preto dôrazne požadujeme, aby sa tento strategicky dokument posudzoval podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie - tzv. veľká EIA.

Odôvodnenie:

Naše občianske združenie zastupuje už niekoľko rokov občanov obce Lutila a to nielen v tomto konaní, ale aj v konaniach pred Banským úradom v otázkach ťažby bentonitu a iných možných potencionálnych environmentálnych záťaží na životné prostredie, hlavne v katastri obce Lutila. Občania sa na nás obracajú s otázkami, na ktoré sme im v minulosti ale aj v dnešnej dobe nevedeli odpovedať ani my. Dôvodom je skutočnosť, že bývalý, ako aj súčasný starosta obce spolu s vedením, neprerokovali uvedené doplnky s občanmi verejne a v stanovenom rozsahu/ to znamená neoboznámili občanov so všetkými, hlavne podstatnými a dôležitými skutočnosťami týkajúcich sa zmien územného plánu č. 1 a č. 2 na ktoré majú občania zo zákona právo/ a až potom vyvesili pripomienkovanie k danej problematike. Teda neoboznámili občanov detailne a v celom rozsahu so zmenami, ktoré sa v doplnení územného plánu majú realizovať, ako aj nie, že dostatočne ale vôbec neodôvodnili realizácie uvedených zmien a doplnkov č.2. Aby sme to priblížili konkrétne, tak na verejnom prejednaní s občanmi trvalo samostatné prejednanie celých 47 min. Ak vezmeme do úvahy skutočnosť, že bolo treba riešiť približne dvadsať zmien v ÚP obce Lutila vychádza nám, že na jednu zmenu v ÚP obce Lutila mala zhotoviteľka cca 2,2 min. Musíte uznať, že za tento krátky čas nebola schopná ani prečítať o akú zmenu ide a nie to ju ešte vysvetliť tak, aby jej občania porozumeli. Navyše, aby toto nebolo málo, verejné prerokovanie ÚP obec Lutila zmeny a doplnky č. 2 rozdelila na dve samostatné prerokovania bez toho aby s tým oboznámila verejnosť. Na prvom prerokovaní sa zúčastnili štátne orgány a inštitúcie, ktoré sa bez prítomnosti občanov mali dohodnúť na zmene záverečného stanoviska Okresného úradu v časti rekultivácie vyťaženého územia. Banskobystrické biskupstvo zastúpené p. Dadom a bývalým pracovníkom ŠOP tlačilo neštandardným spôsobom na pracovníkov ŠOP z B. Štiavnica / pričom by sme to mohli pomenovať aj slovami „robilo nátlak“, aby súhlasili s iným spôsobom rekultivácie po vyťažení nerastu. Znamená to, že biskupstvo nechce rekultivovať formou znovu zalesnenia územia, tak ako to je v povoľovacom rozhodnutí, ale chce ponechať vyťažené jamy v pôvodnom stave a chce z nich vytvoriť vodnú plochu na rekreačné účely. Toto je v rozpore s povoľovacím rozhodnutím Okresného úradu. Takúto závažnú a kľúčovú skutočnosť chcela obec, ako aj biskupstvo zamlčať pred občanmi, aby nevznikol ďalší odpor proti pokračujúcej ťažbe bentonitu. Znova sa podľa nášho názoru snažil starosta obce Peter Knopp obísť verejné pripomienkovanie ako aj možný nesúhlas a s tým spojený tlak verejnej mienky občanov, ktorým sa uvedené zmeny už v tejto chvíli nepáčia. Na verejnom prerokovaní ÚP zmeny a doplnky č. 2 mal byť dokonca nejaký „aktivista“, ktorý tam mal vystupovať za občanov obce Lutila a tvrdil, že občania obce Lutila s týmito zmenami súhlasia. Nie je nám jasné, ani kto to bol, ani koho zastupoval pričom obec Lutila nám odmietla poskytnúť túto informáciu na základe žiadosti o poskytnutie informácií. Taktiež zatajila skutočnosť, ktorú sme Vám vyššie opísali. Je pravidlom, že akýkoľvek návrh, ktorý sa predloží, sa s určitosťou aj schváli? Znova nám to pripomína rovnaký scenár, ako z roku 2015 a z roku 2021, kedy aj napriek veľkému a húževnatému odporu občanov si starosta a štátne orgány presadili svoje. Chceme veriť tomu, že budete brať ohľad a zreteľ hlavne na vôľu občanov, ktorí v uvedenej lokalite žijú a aj žiť budú. Veríme aj v to, že nebudete znova vytvárať priestor pre korupciu, rodinkárstvo, nezodpovedné správanie starostu obce a možné scudzovanie obecného majetku tým istým spriazneným osobám vedeniu obce ako aj vytvárať priestor pre korupciu. Navrhované zmeny k dnes platnému územnému plánu obce Lutila sú takého veľkého rozsahu, že si budú vyžadovať veľmi detailné posúdenie dopadov a ďalších možných konsekvencií na životné prostredie nielen v tomto katastri ale aj v jeho okolí. Pritom sa nejedná o viacero jednotlivých závažných zmien a s nimi spojených dopadov na ŽP ale hlavne ich spoločné kumulatívne pôsobenie, ktoré je dôležité. V žiadnom inom konaní sa nedá a nemôže posudzovať kumulatívne posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ako práve v tomto. Majte to pri Vašom stanovisku na zreteli. Znova musíme konštatovať, že už v dnešnej dobe je s určitosťou prekročená maximálna environmentálna záťaž na životné prostredie. Životné prostredie pritom zaťažila hlavne ťažba bentonitu, ktorej ste aj vy ako orgán štátnej správy dávali neobmedzené súhlasné stanoviská. Preto je potrebné nezabudnúť na uvedené konanie vášho orgánu a posudzovať nielen zmenu a doplnenie súčasného územného plánu, ale pripočítať k tomuto aj iné environmentálne zaťaženia, ktoré už v uvedenom katastri existujú a majú veľmi nepriaznivý dopad na obyvateľov Obce Lutila a širokého okolia.

Stanovisko ŠOP z roku 2021.

Naše občianske združenie požiadalo ŠOP v B. Štiavnici o zmonitorovanie lokalít, ktoré boli dotknuté zmenami v ÚP obce Lutila č. 1. Celé stanovisko sme vám dali k dispozícii. Okrem Vás sme ho zaslali aj obci Lutila a niektorým iným orgánom. Vy ako rozhodovací orgán v zastúpení Ing: Berkeša ste nebrali ohľad na uvedené stanovisko s tým, že: 1. ŠOP nie je vašim partnerom a preto jeho stanovisko nemusíte zohľadňovať. Vážení Okresný úrad. Aj napriek tomu že nie je Vaším partnerom, je to orgán vytvorený štátom a Ministerstvom životného prostredia, ako

špecializované pracovisko na ochranu prírody a krajiny. Vy nie ste odborne ani vedomostne meniť či spochybňovať jeho vyjadrenie a odborné posúdenie. Patrite pod ministerstvo vnútra a Vašou úlohou je v prvom rade a to vám vyplýva aj z názvu chrániť životné prostredie. Vaše činy za tie roky čo my bojujeme za zachovanie prírody, Vy robíte všetko pre jej zničenie. Nebudeme sa ani pýtať, či ste vôbec rozhodli inak ako súhlasným stanoviskom a potrestali ste aj niekoho iného ako bezvýznamného občana, ktorý opomenul hlúposť za 300 Eur. Vy ste opomenuli posudzovať možné zničenie biotopov za viac ako 3.mil. eur. Ako orgán, ktorý má prírodu chrániť. Niektoré z uvedených biotopov, ktoré boli v stanovisku ŠOP z roku 2021 / prikladáme v prílohe/ sú už čiastočne zničené a niektoré n sa systematicky ničia. Gratulujeme p. Berkeš. Ste skutočný ochranca prírody a žijúci skvost úradníka, ktorý rozhoduje. Buďme však konkrétny: ŠOP SR označila biotopy aj v oblasti Podkeluha/Podbrezina (z južnej strany obce), kde sa plánuje masívna výstavba rodinných domov. Preto teda nie je možné realizovať výstavbu podľa súčasného návrhu ZaD č. 2 ÚP. Ide o biotop Lk 6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí o výmere 9720 m² a so spoločenskou hodnotou 97 376 Eur. Na jeseň a na jar 2023/24 sa v uvedenej oblasti začala ťažba dreva z miestneho urbáru. Podľa vyjadrenia kompetentných, súhlas s vytvorením odvozného miesta dal nájomca uvedených pozemkov. Obec, ako aj urbár dobre vedel a to už od roku 2021, že priamo v tejto uvedenej oblasti sa nachádza zmapovaný biotop. Bol to zámer, zničiť tento skvost pri našej obci? Nemôže sa vyhovárať ani starosta, pretože ako vyštudovaný lesník musí vedieť čo znamenajú uvedené zmapované skutočnosti. Preto žiadame aj napriek tomu, že máte na uvedenej skutočnosti pravdepodobne spoluvinu, aby ste tieto skutočnosti preverili a v zmysle zákona konali. Ďalšie zmapované územia, kde sa robil podrobné sčítanie drevín je na parcelách č. 2023, 2025 a 2026. Nachádzajú sa na nich biotopy Európskeho významu a aj napriek tomu tento biotop dodnes ničia kravy z Poľnohospodárskej spoločnosti a. s., ktoré tieto vzácne duby oštievajú a obsierajú. Aj napriek tomu, že ste aj vy ako orgán ochrany prírody a krajiny o týchto skutočnostiach vedeli, dodnes ste nezasiahli. Takže máte možnosť to napraviť. V neposlednom rade Vám dávame do pozornosti záverečné stanovisko ŠOP SR, v ktorom vyslovil a svoje závery. Tie ste nie len nerešpektovali, ale ste ich aj proti ich jasnému stanovisku nechali zapracovať do zmien a doplnkov obce č. 1.

„ Na základe terénnej obhliadky a mapovania druhov a biotopov vo vegetačnom období 2021, boli zistené druhy a biotopy, ktoré vylučujú realizáciu plánovaného zámeru budovania poldrov na tokoch. Realizácia plánovaného zámeru je v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny“. Je potrebné k tomu ešte niečo k tomu dodať?

Ďalšie environmentálne záťaž v katastri obce Lutilla.

Už niekoľkoročnou záťažou pre kataster obce Lutilla je ťažba bentonitu. Aj napriek húževnatému odporu aktivistov sa podarilo túto ťažbu pribrzdiť, nie však obmedziť alebo zastaviť. Nikto z kompetentných nechce prihliadať a posudzovať kumulatívne vplyvy na životné prostredie. Na kvalitu života občanov dotknutých obcí, na ich zdravie a výhľady do budúcnosti. Pre nás nepredstaviteľné sa stalo skutočnosťou. Ekonomický prospech dostal prednosť pred voľou a potrebou občanov. Bentonit je jedným z veľkých rizík, ktoré ohrozuje našu obec. Nie je však jediným hroziacim nebezpečenstvom. Na scénu sa dostali aj Kanadská spoločnosť, ktorá cez svoju slovenskú spoločnosť chce ťažiť zlato a striebro aj v katastri obce Lutilla. [https://hnonline.sk/finweb/ekonomika/96126892-0-nase-zlato-sa-hlasi-firma-zkanady-na-strednom-slovensku-chce-urobit-vrty-hlboke-takmer-kilometer?](https://hnonline.sk/finweb/ekonomika/96126892-0-nase-zlato-sa-hlasi-firma-zkanady-na-strednom-slovensku-chce-urobit-vrty-hlboke-takmer-kilometer?fbclid=IwAR1iYgLBHYn0gLqRxnJok9yw0fNtymqYZbfW21CVVJIHG4diKCja67vs0)

fbclid=IwAR1iYgLBHYn0gLqRxnJok9yw0fNtymqYZbfW21CVVJIHG4diKCja67vs0

Prvé dva také vrty chce uskutočniť práve tu. Vrt má byť do hĺbky až 900 m teda nepôjde o povrchové dobývanie nerastu ale hlbinné. Ide o ďalšiu obrovskú záťaž do budúcnosti a je treba ju posúdiť už dnes. Preto prikladáme stanovisko ŠOP SR B. Štiavnica adresované Okresnému úradu v B. Bystrici pod č. OU-BB-OSZP1-2022/030108-002. V uvedenom liste uvádza biotopy, ktoré sa na území katastra obce Lutilla vyskytujú a na ktoré ani projektant, ani zhotoviteľ ani obec Lutilla a doteraz Okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie nebral do úvahy. Pri terénnej obhliadke a nie cielenom mapovaní biotopov a prírody v katastri obce Lutilla ŠOP našla a popísala nasledovné: Pri terénnych obhliadkach navrhovaného PÚ Lutilla boli zistené nasledovné druhy biotopov: Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky 6510 - biotop európskeho významu, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky - biotop národného významu, Lk4 Bezkolencové lúky 6410 - biotop európskeho významu, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky - biotop národného významu, Ra3 Prechodné rašeliniská atlasoviská 7140 - biotop európskeho významu, Kr7 Trnkové a lieskové kroviny, Tri Suchomilné travinno- bylinné a krovinné porasty na vápňitom substráte 6210 - biotop európskeho významu, Tr7 Mezofilné lemy - biotop národného významu, Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou 8220 - biotop európskeho významu a Pr2 Prameniská nížina a pahorkatín na nevápencových horninách - biotop národného významu.

Z lesných biotopov sú zastúpené Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy 91E0* - prioritný biotop európskeho významu, Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy - biotop národného významu, Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy 9110* - prioritný biotop európskeho významu, Ls3.5 Sucho akyslomilné dubové lesy - biotop národného významu, Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy 9180* - prioritný biotop európskeho významu, Ls5.1 Bukové ajedľovo-bukové kvetnaté lesy 9130 - biotop európskeho významu, Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy 9110 - biotop európskeho významu.

Uvádžame, že mapovanie biotopov nie je zrealizované komplexne v celom riešenom území a na presnejšie vytyčenie a lokalizáciu biotopov je potrebné mapovanie aktualizovať pred realizáciou jednotlivých krokov (hlavne výkopové a vrtné práce), opísaných v geologickom zámere.

Živočíchy: V území sa vyskytuje množstvo živočíšnych druhov, aj chránených, napr. d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), žlna zelená (*Picus viridis*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), dažd'ovník obyčajný (*Apus apus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), sova lesná (*Strix aluco*), a pod., ale aj bežné chránené druhy, ako sýkorka bielolíca (*Parus major*), sýkorka uhliarka (*Periparus ater*), sýkorka lesklohľavá (*Poecile palustris*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*), kolibkárík čipčavý (*Phylloscopus collybita*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), a pod., ktorých podrobný opis nie je možný uviesť z dôvodu pomerne veľkého rozsahu územia. Konkrétne lokality zámeru vrtov odporúčame preto najmä v hniezdnom (vo vegetačnom) období preveriť. Z ostatných živočíšnych druhov, napríklad poľovnú zver nieje účelné na tomto mieste opisovať. Z uvedených dôvodov, ktoré sme opísali, dôrazne požadujeme, aby sa zmeny a doplnky k územnému plánu v Lutile jednoznačne posudzovali veľkou EIA pre vážne obavy a zásahy do životného prostredia, kedy škody spôsobené a spáchané bez posudzovania na vplyv životného prostredia budú a už aj sú nezvratné. Takisto sa môže na ďalšom danom území katastra s veľkou pravdepodobnosťou nachádzať druh (rastlina, živočích) národného alebo európskeho významu a na zásah do jeho biotopu je už v takomto prípade potrebná výnimka z MŽP. § 34, 35 a § 40 zákona 543/2002. Toto územie nie je a nikdy nebolo plošne zmapované a preto neviete čo sa na tomto území nachádza. Môže ísť napríklad o: brehové porasty Lutilského a Kopernického potoka, ktoré sú tvorené biotopom Lsl.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy 91E0* - je to prioritný biotop európskeho významu, tzn. že samotná EÚ má prioritný záujem na jeho zachovaní. To znamená, že s veľkou pravdepodobnosťou nie je možné do týchto brehových porastov na uvedenom toku vôbec zasahovať a to ani ak ide o verejný záujem, ktorý je v tomto prípade tiež viac než sporný.

Namietame tiež možný stret záujmov Mgr. Žiakovej, ktorá ako prednostka Okresného úradu a zároveň poslankyňa obecného zastupiteľstva môže mať prioritný záujem na schválení uvedeného dokumentu. Nevraviac o tom, že je priamou nadriadenou Ing. Berkeša. Veríme, že pochopíte závažnosť pripomienok a budete vydávať stanovisko s prihliadnutím na naše pripomienky. Podpisy

Prílohy: Žiadosť o odborné stanovisko - odpoveď zo dňa 25.10.2022 – ŠOP, Stanovisko k žiadosti – doplnenie zo dňa 01.07.2021 – ŠOP.

Príslušný orgán k jednotlivým pripomienkam „Lutila O. Z.“ podľa § 7 ods. 5 uvádza nasledovne:

Stavebný zákon ukladá obci, ktorá má územný plán, najmenej raz za štyri roky ho prehodnotiť a podľa potreby ho aktualizovať. Aktualizácia sa vykonáva formou zmien a doplnkov k platnému územnému plánu. Postup a forma zmien a doplnkov je daná príslušnými ustanoveniami stavebného zákona a vyhláškou o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Aktualizácie riešia čiastkové zmeny a doplnky na území obce. Zmeny a doplnky riešené v predložennom strategickom dokumentu sa týkajú zmeny funkčného využitia plôch malého rozsahu na miestnej úrovni a nenavrhuje také spôsoby funkčného využitia územia, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnúť o posudzovaní podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Pripomienka je neodôvodnená.

Posúdenie konkrétnych navrhovaných činností v jednotlivých lokalitách podľa ich funkčného využitia, ak budú dosahovať limity podľa tretej časti zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie budú predmetom samostatného konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Podľa ustanovenia §-u 4 odsek 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie posudzovanie vplyvov strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti uvedenej v tretej časti zákona.

Prerokovanie strategického dokumentu bolo v súlade s právnymi platnými predpismi i zákonmi (zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a pod.).

K pripomienke rekultivácia vytŕaženého územia - bude predmetom samostatného konania o povolení činnosti. V ďalších pripomienkach nie sú uvedené konkrétne nepriaznivé vplyvy na životné prostredie navrhovaného funkčného využitia územia v jednotlivých lokalitách, ktoré sú predmetom predloženého strategického dokumentu. Posudzovaný strategický dokument neobsahuje také závažné návrhy zmien funkčného využitia územia, ktoré by mali byť posúdené spoločne s inými vplyvmi tzv. kumulatívne posúdenie. Pripomienka je neodôvodnená.

K stanoviskám ŠOP SR uvádzame: Vecne a miestne príslušným orgánom štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny na vydanie stanoviska k strategickému dokumentu je Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý vydal stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona o ochrane prírody a krajiny pod č. OU – BB-OSZP1-2024/008774-005 dňa 15.01.2024. V jeho stanovisku sa nepožaduje posudzovanie vplyvov strategického dokumentu a je uvedené v plnom znení v odôvodnení tohto rozhodnutia.

Pripomienky smerujú k možnému zásahu do biotopov európskeho alebo národného významu, zásah do biotopov je predmetom samostatného konania podľa ustanovenie §-u 28 zákona o ochrane prírody a krajiny akýkoľvek plán, program ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany . Navrhované zmeny strategického dokumentu nie sú v rozpore s ekostabilizačnými opatreniami uvedenými v Regionálnom územnom systéme ekologickej stability (RÚSES) okresu Žiar nad Hronom. Z uvedeného dôvodu je námietka v tejto časti nedôvodná.

Prieskumné vrty, ako samostatná činnosť je zaradená do prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nie je predmetom posudzovaného strategického dokumentu. Zámer navrhovanej činnosti „ Prieskumné vrty Lutila“ sú predmetom samostatného konania podľa §-u 29 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vedenom na Okresnom úrade Žiar nad Hronom, odbore starostlivosti o životné prostredie.

Ťažba bentonitu nie je predmetom zmeny strategického dokumentu.

15. Peter Imriš, Kamenná 22, 966 22 Lutila, Atlas Building R27 G15, Harwell Oxford, Didcot OX11 0QX (list zo dňa 19.01.2024 doručený dňa 31.01.2024) uvádza: v zmysle Vašej výzvy (OU-ZH-OSZP-2023/016720-003 zo 4.12.2023, zverejnené obcou Lutila na svojej webovej stránke dňa 09.01.2024) vo veci Zmien a Doplnkov č. 2 k Územnému plánu obce Lutila (ďalej len ZaD č.2 ÚP, alebo ZaD2), Vám zasielam nasledovné stanovisko.

Žiadam, aby sa dokument ZaD č.2 ÚP posudzoval podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nižšie uvádzam dôvody. Z dôvodu dlhodobého odcestovania v zahraničí, Vašu odpoveď prosím zašlite na obe uvedené adresy a email vcelarilutila(at)gmail.com, pretože neviem, kde sa budem v čase Vašej odpovede nachádzať. Z rovnakého titulu, odcestovania, mám obmedzené možnosti pricestovať na vami ponúknuté konzultácie. Preto by som Vás chcel týmto požiadať, aby ste umožnili všetkým občanom právo na konzultácie aj občanom, ktorí si toto právo na konzultácie chcú uplatniť, no nemôžu sa dostať na okresný úrad (napr. nie sú prítomní na Slovensku alebo z iných dôvodov). Napríklad formou video hovoru a sprístupnenia dokumentov cez weblink, alebo podobne.

Odôvodnenia:

1. Pripomienky k ZaD č.2 ÚP. Svoje niektoré výhrady k ZaD č. 2 ÚP som vyjadril v pripomienkach obci Lutila z 27.12.2023, ktoré zasielam v prílohe. V nich sú aj pripomienky k otázkam životného prostredia, ktoré tu preto nebudem všetky opakovať. Žiadam, aby ste ich považovali za súčasť tohto podania a odôvodnenia. Rovnako Vám dávam do pozornosti moje pripomienky, Vám zaslané k samotnému územnému plánu (ÚP) a aj k ZaD č. 1 ÚP. Keďže sú stále v mnohých ohľadoch aktuálne, žiadam zohľadniť. Uvedené nepripájam ako prílohu z dôvodu, šetrenia papiera, ale máte ich už na Okresnom úrade v príslušných spisoch. Žiadam, aby ste ich považovali za súčasť tohto podania a odôvodnenia.

2. Dokumenty nie sú prístupné. Dokumenty, ktoré ste v svojom oznámení uviedli, nie sú prístupné na stránke www.minv.sk/?odbor-starostlivosti-o-zivotne-prostredie-49 vid' nasledovný obrázok nižšie. Dokumenty som nevedel nájsť ani na stránke enviroportal-u, ktorý ste uviedli. Musel som teda vychádzať len z toho, čo som mal k dispozícii v rámci pripomienok, ktoré som poslal obci. Ako sa majú dostať pripomienkujúci občania k podkladom, keď nie sú zverejnené a sprístupnené? Upozorňujem Vás, že uvedené pripomienkovanie má tak vadu a musí sa zopakovať. Žiadam zohľadniť.

3. Biotopy - Upozorňujem Vás na monitoring biotopov v katastrálnom území obce Lutila, ktorý uskutočnila Štátna Ochrana Prírody Slovenskej republiky (ďalej len ŠOP SR) a na jej správu z 01.07.2021, ktorú uvádzam ako prílohu. Žiadam ju v plnosti zohľadniť. To, že ste ju ignorovali v predošlých konaniach, napriek tomu, že sme na ňu viacerí upozorňovali, je vaše pochybenie. Máte teraz opätovne možnosť to napraviť! Z uvedenej štúdie ŠOP SR jednoznačne vyplýva, že viaceré zámery navrhované v Územnom pláne, ZaD č.1 alebo aj tie navrhované v ZaDč.2 nie sú v súlade s ochranou prírody a krajiny. Uvedené stanovisko ŠOP SR ďalej konkretizuje miesta (vyznačením na mape), kde sa tieto biotopy nachádzajú. Teda stanovisko je veľmi konkrétne a z uvedeného jasne vyplýva, že všetky navrhované zámery v uvedených lokalitách sú neprípustné!!! Tieto lokality sa nachádzajú v rôznych častiach katastra. Poznámam, že prieskum biotopov ŠOP SR sa netýkal celého katastra, ale len vybraných častí (v zmysle žiadosti objednávateľa „Lutilla O.Z.“ sa preverovali len niektoré zámery v územnom pláne). Preto je vysoký predpoklad, že štátom alebo EU chránené biotopy sa nachádzajú aj v ďalších častiach katastra (napr. aj existencia Rosičky okruholistej, Salamandry škrvnitej, a podobne). Z uvedeného vyplýva, že nie je možné len určiť sporné oblasti (kde sa prieskum robil), uvedené v stanovisku ŠOP SR, na individuálne posúdenia (veľká EIA), ale je nevyhnutné vykonať posudzovanie v celom území podľa zákona 24/2006 Z. z (ďalej len veľká EIA, alebo EIA) teda na celý dokument ZaD č. 2 ÚP. Keďže nie všetky oblasti boli preskúmané. Návrh riešenia a odôvodnenie: Na základe vyššie uvedených skutočností Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa CHKO Štiavnické vrchy vydáva

nasledovné stanovisko: Na základe terénnych obhliadok a mapovania druhov a biotopov vo vegetačnej sezóne 2021 boli zistené druhy a biotopy ktoré vylučujú realizáciu plánovaného zámeru budovania poldrov na tokoch. Realizácia plánovaného zámeru je v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny.

4. Ničenie biotopov v priamom prenose: Dávam Vám do pozornosti, že ŠOP SR označila biotopy aj v oblasti Podkeluha/Podbrezina (z južnej strany obce), kde sa plánuje masívna výstavba rodinných domov. Z uvedeného, teda nie je možné výstavbu realizovať podľa súčasného návrhu ZaD č.2 ÚP.

Keď som bol na Slovensku počas vianočných sviatkov 2023, obyvatelia ma upozornili, že niekto si spravil priamo cez tieto biotopy cestu. Hoci sa dali obísť cez okolité cesty alebo polia. Išlo o ťažké vozidlá, použité zrejme na vývoz dreba z miestneho lesa. Ako je to možné? Prečo tomu nezabránil poľnohospodár, ktorý má tieto pozemky v prenájme a obhospodaruje ich. Alebo to dovolil priamo on (cielené), len, aby sa sa biotopy zničili a mohlo sa tam stavať??? Kto nahradí ich spoločenskú hodnotu? Žiadam Okresný úrad, aby vykonal podrobné skúmanie uvedenej skutočnosti a vyvodil z toho dôsledky a nielen vp VO forme možnej pokuty, ale aj tresnoprávne, a. zachoval uvedenú lokalitu bez zásahu! Aj tento bod považujem za ďalší dôvod na to, aby sa ZaD č. 2 ÚP posudzovali v zmysle veľkej EIA.

5. Ťažiarne aktivity – to, že kataster obce Lutilla je predmetom záujmu ťažiarenských spoločností a korporácií (zväčša zahraničných) je evidentné aj z toho, koľko prieskumných území a dobývacích priestorov sa opätovne do posudzovaného dokumentu dostalo. Tu je potrebné povedať, že povrchová ťažba bentonitu má značné negatívne dopady na životné prostredie, (nevinímajúc ničenie lesa, spôsobovanie povodní, vznik prašnosti, ničenie chránených druhov, atď.) . Problém, ale je v tom, že táto ťažba sa stále rozširuje a nedochádza ani k rekultivácii vyťažených lomov a nasadeniu lesa. O negatívach ťažby sa vyjadril aj Ing. Michal Kravčík, CSc vo svojej štúdiu, ktorú som Vám v prechádzajúcich konaniach tiež doručoval, a preto ju neprípajam kôli šetreniu papiera, považujte ju za súčasť tohto podania a odôvodnenia: „Posúdenie vplyvu ťažby bentonitu na degradáciu biotopov v Kremnických vrchoch" z 02.07.2017 v Košiciach. Žiadam ju tiež zohľadniť. Jeho prednáška na dňoch včelárstva v Lutile 2016 je zverejnená, odporúčam Vám si ju pozrieť, aby ste konečne pochopili, rozmer problému povrchovej ťažby Bentonitu: <https://www.youtube.com/watch?v=7ZcnyR4TIok> • Podotýkam, že jediná spoločnosť, ktorá ťaží bentonit v lokalite Regos s.r.o, si požiadala o veľkú EIA-u na svoje plánované aktivity, ostatne spoločnosti nie. Len pripomínam, že aj schválená EIA je predmetom súdneho sporu. V prípade, že táto žaloba bude úspešná, bude sa musieť ťažba zastaviť arobiť EIA na novo. (pozn. Mimochodom, kto by v takom prípade nahradil škody na prírode a zabezpečil rekultiváciu prírody, keď táto bola podmienená ďalším rozširovaním ťažby? NIKTO!!! Môže sa potom celá situácia obrátiť aj proti Okresnému úradu, a ich pracovníkom za nezákonné rozhodnutia a posúdiť trestnoprávnu rovinu?) . Bude sa zasa robiť EIA len pre daný zámer, ak ju zruší súd?. Keď sme viacerí aktivisti v rámci pripomienkovania EIA pre firmu Regos s.r.o požadovali, vyhotovenia veľkej EIA na všetky lomy v oblasti a ďalšie činnosti v okolí, aby sa vyhodnotil ich kumulatívny dopad na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, bolo mi odpovedané, že táto spoločnosť nemá právo vstupu na ostatné lomy, kde ťažia iné firmy. Ale bolo zdôraznené, že kumulatívne posúdenie sa musí realizovať v rámci iných strategických dokumentov ako sú územné plány obcí. Je to snáď jediný priestor, kde sa dá niečo takéto realizovať. A Vám ako okresnému úrad musí byť jasné, čo sa deje v miestnych lesoch ku všetkému sa vyjadrujete, preto je vašou povinnosťou konať v prospech ochrany prírody a nariadiť takéto posudzovanie. Preto sa aj v tomto duchu obraciam na Vás, aby ste potrebné posúdenie tohto typu zabezpečili práve v rámci tohto strategického dokumentu. Keďže nikto nevie povedať, aké sú kumulatívne dopady všetkých ťažiarenských aktivít. Opätovne aj z uvedeného dôvodu Žiadam vyhotoviť EIA. Požadujem aj posúdenie dopadov na životné prostredie v rámci veľkej EIA v súvislosti s premenou vyťažených lomov na jazerá. Toto je neprípustné z viacerých dôvodov. Za prvé, ak bolo pri povolení ťažby požadované zrekultivovať uvedené lomy do pôvodného stavu treba trvať na tejto požiadavke, pokiaľ konkrétna EIA neurčí, že takého niečo (premena na jezerá) nemá zásadný vplyv na životné prostredie. Podotýkam, že realizovať jazerá z vyťažených lomov nie je zavrhnúťhodná myšlienka, a iste má svoj potenciál. Ale nie je možné toto urobiť bez toho, aby sa vyhodnotili dopady na životné prostredie. A tu nejde len o dopady na biotopy ale aj na zvieratá či ľudí, ktoré by tam mohli spadnúť a utopiť sa (jedná sa o hlboké jamy niekoľko desiatok metrov) podmáčanie a zosuvanie brehov, atď., ktoré som niektoré uviedol v pripomienkach obci. Preto Žiadam, aby sa posudzoval uvedený dokument, ako som uviedol podľa veľkej EIA. Okresnému úradu nemohlo újsť ani to, že sa do katastra dostalo prieskumné územie na zlato. V tejto chvíli sú na obecnej stránke dokumenty, o vykonávaní prieskumných vrtov, ktoré zverejnil priamo Váš odbor. Toto prieskumné územie dokonca zasahuje do intravilánu obce ale aj veľkej časti chotára. Nikto nevie povedať to, čo by prípadná ťažba zlata, či už povrchová alebo hlbinná (navyše v kombinácii s ostatnými ťažbami a činnosťami) znamenala pre obec a životné prostredie. Toto je navyše dôvod na to, aby sa vykonala veľká EIA na všetky zámery a posúdilo sa ich individuálny a aj kumulatívny dopad, pretože už je možné, že sme za hranicou únosnosti v oblasti životného prostredia. Žiadam vyhotoviť EIA. 6. K niektorým menším zámerom – z hľadiska ochrany životného prostredia

namietam aj ďalšie konkrétne zámery v zmysle už uvedených pripomienok, ktoré som zaslal obci: Z2/3 - rozšírenie rekreačnej plochy R2 (Neopodstatnený zásah do prírody, stavať sa dá aj v intraviláne); Z2/4 - doplnenie bývania (Neopodstatnený zásah do prírody, stavať sa dá aj v intraviláne); Z2/8 - doplnenie prístupovej cesty do záhradkovej osady (Neopodstatnený zásah do prírody, stavať sa dá aj zo Sv. Kríža; Z2/9 - zmena regulatívov a dopravnej kostry navrhovaného obytného územia (viď. Biotopy podľa merania ŠOP SR; Z2/10 - doplnenie bývania (posúdenie vplyvu na Lužný lesík); Z2/11 - zmena funkcie z verejnej zelene na bývanie (Neopodstatnený zásah do prírody, stavať sa dá aj v intraviláne); Z2/12 - doplnenie prístupovej cesty (táto cesta zarástla a predstavuje zelený pás, cesta nebude využívať verejne ale len pre Ing. Murgaša?); Z2/13 - zmena regulatívov výrobnjej plochy (Via), (Skládka bentonitu predstavuje riziko pre životné prostredie); Z2/14 - doplnenie hlavných rozvodov sietí technickej infraštruktúry, (inštalácia kanalizácie v úzkych prielukách, môže spôsobiť prieniky a biologické riziko); Z2/16 - doplnenie hranice nového prieskumného územia, (celkovo negatívny dopad na životné prostredie) Ako aj ostatné zámery, nekonkretizované, sú v rozpore so zásadami životného prostredia. 7. Záverom: Dodávam, ešte to, že zámery z ZaD č.2 ako aj ZaD č.1, či samotný ÚP, sú z môjho pohľadu, navrhované len za účelom, prepáčať za výraz, „vytrieskať“, čo najviac peňazí z ÚP, pre pár jednotlivcov. Územný plán však nemá slúžiť ako nástroj bezbrehého obohacovania sa úzkej skupiny ľudí, na úkor ostatných obyvateľov alebo aj na úkor životného prostredia. Má v prvom rade umožniť príležitosti na rozvoj v súlade so životným prostredím a trvalo udržateľným rozvojom. Preto verím, že sa svojej úlohy zmocníte zákonne a nebudete pri svojom rozhodovaní podliehať vplyvom týchto záujmových skupín. Verím, že konečne začnete svojimi rozhodnutiami ochraňovať prírodu, a nie len, ako by sa možno zdalo, zámery nenásytných podnikateľov a korporácií. Pre krátkosť času a nedostupnosť dokumentov som viacej nestihol spísať. Opätovne žiadam o posudzovanie uvedeného strategického dokumentu, ako som uviedol v úvode a detailne zdôvodnil. Verím, že odôvodnenia budú dostatočným argumentom pre vykonanie EIA. V prípade nejasností ma neváhajte kontaktovať. Prílohy: 1. Pripomienky k ZaD č. 2 adresované obci Lutilla z 27.12.2023 (13 strán); 2. Vyjadrenie ŠOP SR k monitorovaniu biotopov v katastrálnom území obce Lutilla z 01.07.2021 (16 strán. Príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie s jednotlivými pripomienkami Petra Imriša podľa § 7 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vysporiadal nasledovne:

K bodu 1 týkajúce sa vyjadrenia zaslaného na Obec Lutilla (z 27.12.2023)

Pripomienky podané k Územnému plánu Obce Lutilla a k Zmenám a doplnkom č. 1 mali byť uplatnené v čase pripomienkovania uvedených strategických dokumentov. Územný plán obce Lutilla bol predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie i proces posudzovania bol ukončený pod č. s.: Z/2014/00026-15-N zo dňa 18.02.2014. K uvedenému strategickému dokumentu verejnosť sa v zákonom stanovenej lehote ani ku dňu vydania predmetného rozhodnutia nevyjadřila. Príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie mal za to, že verejnosť s predloženým Územným plánom obce Lutilla súhlasila bez pripomienok. Zmeny a doplnky č. 1 boli predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie a proces posudzovania bol ukončený vydaným rozhodnutím zo zisťovacieho konania pod č. s. OU-ZH-OSZP-2022/005657-061 dňa 12.08.2022 . Obidva dokumenty po celý čas ich pripomienkovania a schvaľovania boli prístupné verejnosti na obci i Okresnom úrade Žiar nad Hronom, odbore starostlivosti o životné prostredie v súlade s platnými zákonmi. Z uvedeného dôvodu sa nimi príslušný orgán nebude zaoberať. Nerešpektovanie obce stanoviska ŠOP SR – odvoláva sa na stanovisko podaného k ZaD č. 1. Príslušný orgán sa nim nebude zaoberať, nakoľko v tomto konaní sú bezpredmetné.

K pripomienkam týkajúcich sa funkčného využitiu jednotlivých plôch sa príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie nebude vyjadřovať, nakoľko je to v kompetencii obce ako obstarávateľa ZaD č. 2 na základe požiadaviek občanov, aby prehodnotila zmenu ich funkčného využívania.

K bodu 2. týkajúce sprístupnenia dokumentov:

Príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie všetky dokumenty posudzované podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zverejňuje na webovom sídle ministerstva v danom konaní bol zverejnený pod názvom „ Územný plán Obce Lutilla - Zmeny a doplnky č. 2“ vrátane textovej i grafickej časti strategického dokumentu. Všetky dotknuté orgány, ktoré zaslali stanoviska na príslušný orgán vychádzali z podkladov zverejnených na webovom sídle ministerstva, nikto neavizoval o nezverejnené podkladov. Informácia o strategickom dokumente (bez textovej i grafickej časti) pre verejnosť bola zverejnená pod č. s.: OU-ZH-OSZP-2023/016720-003 zo dňa 14.12.2023 na úradnej tabuli Okresného úradu Žiar nad Hronom a na webovom sídle Okresného úradu Žiar nad Hronom.

K bodu 3. týkajúce biotopov:

Vecne a miestne príslušným orgánom štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny na vydanie stanoviska k strategickému dokumentu je Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý sa vyjadřil listom pod č. OU – BB-OSZP1-2024/008774-005 dňa 15.01.2024. Stanovisko dotknutého orgánu je uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia. Dotknutý orgán vo veciach ochrany prírody a krajiny nepožaduje posudzovanie strategického dokumentu podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Pripomienky ja nedôvodná.

Obsah pripomienok neuvádza konkrétne nepriaznivé vplyvy na životné prostredie navrhovaného funkčného využitia územia v jednotlivých lokalitách ktoré sú predmetom predloženého strategického dokumentu. Pripomienky smerujú k možnému zásahu do biotopov európskeho alebo národného významu, zásah do biotopov je predmetom samostatného konania podľa ustanovenie §-u 28 zákona o ochrane prírody a krajiny akýkoľvek plán, program ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany. Navrhované zmeny strategického dokumentu nie sú v rozpore s ekostabilizačnými opatreniami uvedenými v Regionálnom územnom systéme ekologickej stability (RÚSES) okresu Žiar nad Hronom. Na základe uvedeného pripomienka v tejto časti je nedôvodná.

K bodu 4. Ničenie biotopov v priamom prenose:

Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie nevidoval žiadne podanie resp. podnet týkajúci sa ničenia biotopov v k. ú. Lutila. Ak by takéto podanie bolo doručené úradu, tak by postupoval v súlade s právnymi predpismi v oblasti ochrany životného prostredia. Avšak neznamená, že predmetné podanie resp. podnet nebol zaslaný Slovenskej inšpekcii životného prostredia v Banskej Bystrici resp. Envirokriminálnej polícii.

K bodu 5. Ťažiarne aktivity :

Ťažba bentonitu nie je predmetom zmeny strategického dokumentu. Ťažba bentonitu v k. ú. Lutila pre navrhovateľa Regos s.r.o. bola predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie, podľa rozsahu a ťažby v povinnom hodnotení podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Posúdenie predmetnej činnosti vykonalo Ministerstvo životného prostredia SR, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie a vydalo záverečné stanovisko pod č. s.1864/2016-3.1/Jm-31.3.2016. Povoľujúcim orgánom ťažby bentonitu je Obvodný Banský úrad Banská Bystrica, ktorý má dosledovať podmienky a odporúčania záverečného stanoviska. Pri odlesnení predmetného územia a následnej rekultivácii je príslušným orgánom štátnej správy Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor, ktorý pri vydávaní rozhodnutia na odlesnenie, stanovil i podmienky následnej rekultivácie. Na základe uvedeného pripomienka v tejto časti je nedôvodná.

Pripomienka týkajúca sa zásahu prieskumného územia do viacerých katastrálnych území obcí a z toho dôvodu vykonať povinné hodnotenie posudzovaného strategického dokumentu, nemá oporu v platných právnych predpisoch. Príslušný orgán pri posudzovaní strategického dokumentu na miestnej úrovni, nemôže zaviazat' resp. nariadiť obci Lutila vypracovaním strategického dokumentu na iné katastrálne územia, kde prieskumné územie je určené Ministerstvom životného prostredia SR, sekciou geológie a prírodných zdrojov na ďalších 8 katastrálnych územiach okresu Žiar nad Hronom (s celkovou rozlohou 32,21 km²). Príslušný orgán pri posudzovaní strategického dokumentu musí postupovať len v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti životného prostredia. Na základe uvedeného pripomienka v tejto časti je nedôvodná.

K bodu 6. K niektorým menším zámerom:

Nie je v kompetencii príslušného orgánu posudzovania vplyvov na životné prostredie vyjadrovať sa k zámerom funkčnej zmeny využitia územia na miestnej úrovni. Táto kompetencia zo stavebného zákona prináleží obci ako obstarávateľovi posudzovaného strategického dokumentu. Posúdenie vhodnosti navrhovaných lokalít na iný účel plochy doplnenie resp. rozšírenie bývania je predmetom konania o využití územia podľa stavebného zákona.

K bodu 7. Záverom:

Príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie uvádza, že platný „ Územný plán obce Lutila“ bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 41/2016 dňa 20.06.2016, jeho záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 9/2016 zo dňa 20.06.2016. Stavebný zákon podľa § 30 ukladá obci, ktorá má územný plán, najmenej raz za štyri roky ho prehodnotiť a podľa potreby ho aktualizovať. Aktualizácia sa vykonáva formou zmien a doplnkov k platnému územnému plánu. Postup a forma zmien a doplnkov je daná príslušnými paragrafmi stavebného zákona a vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Aktualizácie riešia dlhšie zmeny a doplnky v území obce. Na základe uvedeného obec si plní len zákonné povinnosti jej dané stavebným zákonom.

Pripomienka v tejto časti je nedôvodná.

Doručené stanoviska príslušný orgán dňa 19.02.2023 zaslal elektronickou poštou obstarávateľovi strategického dokumentu.

Dňa 11.03.2023 na príslušný orgán bolo doručené doplňujúce informácie Obce Lutila v ktorých sa uvádza: Obec Lutila, ako obstarávateľ strategického dokumentu „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č.2“, na

základe Vašej výzvy č. OÚ-ZH-OSZP-2024/000523-021, doručenej Obecnému úradu Lutila dňa 26.2.2024, posielala doplňujúce informácie Oznámeniu o zmene strategického dokumentu „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č.2“:

A. Vyjadrenie "LUTILA O.Z." zo dňa 22.1.2024. Občianske združenie "LUTILA O.Z." vo vyjadrení zo dňa 22.1.2024 požaduje posudzovanie zmeny strategického dokumentu „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2" podľa zákona č. 2004/ /2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie"). Vyjadrenie "LUTILA O.Z." zároveň obsahuje odôvodnenia požiadavky na posudzovanie vplyvov. Jednotlivé časti "Odôvodnenia" obsahujú dôvody, ktoré pokladáme za neopodstatnené :

1. V prvej časti "Odôvodnenia" sú uvedené pripomienky k priebehu prerokovania strategického dokumentu.

Stanovisko obstarávateľa:

Strategický dokument „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2" je územnoplánovacou dokumentáciou (ďalej len "ÚPD"), ktorej proces obstarávania (vrátane prerokovania a schvaľovania) sa riadi ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len "stavebný zákon "). Prerokovanie návrhu ÚPD „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2" sa uskutočnilo v súlade s ustanoveniami §-u 22 stavebného zákona, t. j. : Verejnou vyhláškou, zverejnenou dňa 28.11.2023 na elektronickej úradnej tabuli obce Lutila, umiestnenej na budove Obecného úradu v Lutile, ako aj na webovej stránke obce www.lutila.sk, obec Lutila, ako obstarávateľ ÚPD, oznámil začatie prerokovania návrhu ÚPD „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2" v zmysle §-u 22 a §-u 31 stavebného zákona. Podľa §-u 22, ods.1 stavebného zákona sa prerokovanie oznamuje verejnosti spôsobom v mieste obvyklým, podľa §-u 22, ods.2 stavebného zákona sa prerokovanie dotknutým obciam, samosprávnemu kraju a dotknutým orgánom oznamuje jednotlivo. Lehota na prerokovanie je 30 dní odo dňa oznámenia (§-u 22, ods. 1 stavebného zákona). V priebehu doby na prerokovanie môže obstarávateľ (obec) zvoliť verejné prerokovanie so zabezpečením odborného výkladu spracovateľa zverejnenej dokumentácie. Dňa 11.12.2023 sa uskutočnilo takéto verejné prerokovanie, rozdelené na dve časti - o 13.00 hod. pre dotknuté orgány, samosprávny kraj, dotknuté obce a dotknutých správcov dopravnej a technickej infraštruktúry (počas ich pracovnej doby, po pracovnej dobe by nik neprišiel) a o 16.00 hod. pre občanov (po skončení obvyklej pracovnej doby, aby sa aj pracujúci občania mohli zúčastniť verejného prerokovania). Na prerokovaní bola grafická časť návrhu ÚPD prezentovaná projekciou na veľkoformátové plátno s výkladom spracovateľa, s obsahom ÚPD oboznámila hlavná riešiteľka.

Odborný výklad bol podrobnejšie doplnený na základe otázok prítomných ku konkrétnym častiam ÚPD. Obstarávateľ a spracovateľ ÚPD odpovedali na všetky otázky prítomných, týkajúce sa prerokovávanej ÚPD. Na prerokovaní s verejnosťou položili prítomní občania otázky, týkajúce sa podkladov na vyznačenie ťažobných území v ÚPD, ako aj na stav geologického prieskumu k ťažbe zlata a striebra. Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPD vysvetlila, že vymedzenie území pre ťažbu nie je predmetom riešenia v ÚPD, do ktorej sa povinne preberá z príslušných rezortných podkladov Ministerstva životného prostredia SR na základe §-15, ods.1, zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (ďalej len "banský zákon") v znení neskorších predpisov.

Prerokovanie návrhu ÚPD. Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2" sa uskutočnilo v úplnom súlade s ustanoveniami §-u 22 stavebného zákona. Pripomienky k priebehu prerokovania návrhu ÚPD (str. 2 vyjadrenia OZ "LUTILA 0.1." z 22.1.2024) pokladáme za ničím nepodložené a neopodstatnené domnienky.

2. K rozsahu navrhovaných zmien dnes platného Územného plánu obce Lutila :

Stanovisko obstarávateľa: Územnoplánovacia dokumentácia v súlade so stavebným zákonom rieši funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia. Zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu obce Lutila riešia dielčie zmeny platného územného plánu obce (ďalej ten "ÚPN-O")- veľkosťou riešených plôch, ako aj charakterom navrhovaných zmien z hľadiska funkcií plôch a ich možného vplyvu na životné prostredie ich nemožno pokladať za zmeny veľkého rozsahu (zmena z bývania na občiansku vybavenosť, z občianskej vybavenosti na bývanie, z rekreácie na bývanie, upresnenie regulácie v zastavanom území, ...). Vymedzenie území výhradných ložísk nerastných surovín, chránených ložiskových území a prieskumných území nie je predmetom riešenia ÚPD, ich vyznačenie v ÚPN-0 vyplýva z ustanovení banského zákona - podľa § 15, ods.1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia ÚPD povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách a podľa § 17, ods.5 a § 26, ods.3 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov v ÚPD.

Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci spracovania strategického dokumentu sa len vyznačujú už vymedzené hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov (procesom, ktorý podľa platných ustanovení stavebného zákona nespadá pod územnoplánovacie činnosti), pokladáme za neopodstatnené tvrdenie vo vyjadrení "LUTILA O.Z.", že navrhované zmeny územného plánu obce sú "takého veľkého rozsahu, že budú mať dopad nielen v katastri obce, ale aj v jeho okolí".

3. K ods. Stanovisko ŠOP z roku 2021. Stanovisko obstarávateľa:

V zmysle platných právnych predpisov je pri obstarávaní územného plánu obce (a jeho zmien a doplnkov) dotknutým orgánom ochrany prírody a krajiny Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, ktorý na základe oznámenia o prerokovaní Zmien a doplnkov č.2 ÚPN-0 vydal k návrhu predmetnej ÚPD záväzné stanovisko podľa §-u 9, ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení nesk. predpisov pod č. OÚ-BB-OSZP1 -2024/007875-003 zo dňa 15.1.2024. V stanovisku je obsiahnutá požiadavka, vyplývajúca z ochrany biotopov európskeho významu , ktorá bude pri dopracovaní návrhu strategického dokumentu podľa výsledkov prerokovania akceptovaná. Riešenie poldrov na vodných tokoch nebolo predmetom riešenia Zmien a doplnkov č. 2 územného plánu obce.

4. K odst. Ďalšie environmentálne záťaž v katastri obce Lutila:

Stanovisko obstarávateľa:

Detto ako bod 2.

B. Stanovisko Peter Imriš, Kamenná 22, Lutila“ doručené dňa 31.01.2024.

P. Imriš v stanovisku, doručenom dňa 31.1.2024 žiada, aby sa dokument „Územný plán obce Lutila - Zmeny a doplnky č. 2" posudzoval podľa zákona č. 2004/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vyjadrenie p. Petra Imriša ďalej obsahuje odôvodnenie požiadavky na posudzovanie vplyvov.

Stanovisko obstarávateľa (obce) k jednotlivým častiam odôvodnenia :

1:Pripomienky k ZaD č. 2 ÚP.

Stanovisko obstarávateľa: Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN-0 Lutila riešia dielčie zmeny platného ÚPN-Q - vzhľadom k malej veľkosti riešených plôch, ako aj vzhľadom na charakter navrhovaných zmien z hľadiska funkcií plôch a ich možného vplyvu na životné prostredie, ide o zmeny, pri ktorých nepredpokladáme významné vplyvy na životné prostredie. Pripomienky, zaslané, riešené a uzavreté v procese prerokovania v súčasnosti už schváleného ÚPN-0 a jeho Zmien a doplnkov č.1, nie sú akceptovateľnými pripomienkami v procese obstarávania Zmien a doplnkov č.2.

1. Dokumenty nie sú prístupné.

Stanovisko obstarávateľa : Pripomienka sa netýka obstarávateľa ÚPD (obce).

2. Biotopy a 4. Ničenie biotopov v priamom prenose.

Stanovisko obstarávateľa : V zmysle platných právnych predpisov je pri obstarávaní ÚPN-0 (a jeho zmien a doplnkov) dotknutým orgánom ochrany prírody a krajiny Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, ktorý na základe oznámenia o prerokovaní Zmien a doplnkov č.2 ÚPN-0 vydal k návrhu UPD záväzné stanovisko podľa §-u 9, ods.1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení nesk. predpisov pod č. OÚ-BB-OSZP1-2024/007875-003 zo dňa 15.1.2024. Záväzné stanovisko obsahuje požiadavku, vyplývajúcu z ochrany biotopov európskeho významu, ktorá bude akceptovaná pri dopracovaní návrhu strategického dokumentu na základe výsledkov prerokovania.

Skutočnosť, že niekto pravdepodobne poškodil biotop, je z hľadiska územnoplánovacieho procesu irelevantná.

5. Ťažiarenské aktivity: Stanovisko obstarávateľa :

Vymedzenie území výhradných ložísk nerastných surovín, chránených ložiskových území a prieskumných území nie je predmetom riešenia ÚPD, ich vyznačenie v ÚPN-0 vyplýva z ustanovení banského zákona - podľa I 15, ods.1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia ÚPD povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných ložiskách a podľa § 17§ ods.5 a § 26, ods.3 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov v ÚPD.V zmysle zákon ač. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení nesk. predpisov, návrh ťažobných činnosti nad zákonom určené limity podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, pričom náklady spojené s posudzovaním vplyvu navrhovanej činnosti uhrádza navrhovateľ. Vzhľadom na komerčný charakter činnosti nie je možné posudzovaniu vplyvov ťažobných činnosti v rámci obstarávania ÚPD a na náklady obce.

6.K niektorým menším zámerom.

Stanovisko obstarávateľa :

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN –O Lutila riešia dielčie zmeny platného ÚPN-o s malým rozsahom riešeného územia a s takým zmenami vo funkčnom využívaní územia, pri ktorých sa nepredpokladá významnejší vplyv na životné prostredie. Pri prerokovaní návrhu ÚPD podľa § 22 stavebného zákona dotknuté orgány, dotknutý samosprávny kraj, susedné obce s výnimkou p. Imriša a občianske združenie Lutila O.Z. ani verejnosť nemali k jednotlivým navrhovaným zmenám a doplnkom pripomienky.

Záver: Z vyššie uvedených dôvodov pokladáme požiadavky na posudzovanie vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Lutilla – Zmeny a doplnky č.2“ podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie za neopodstatnené.

Príslušný orgán uvádza: Platný Územný plán obce Lutilla bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 41/2016 dňa 20.06.2016, jeho záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 9/2016 zo dňa 20.06.2016. Stavebný zákon § 30 ukladá obci, ktorá má územný plán, najmenej raz za štyri roky ho prehodnotiť a podľa potreby ho aktualizovať. Aktualizácia sa vykonáva formou zmien a doplnkov k platnému územnému plánu. Postup a forma zmien a doplnkov je daná príslušnými paragrafmi stavebného zákona a vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Aktualizácie riešia dielčie zmeny a doplnky v území obce. Ak by sa riešili všetky zložky územného plánovania v obci jednalo by sa o nový územný plán. V takom prípade podľa stavebného zákona je odlišný postup obstarávania územného plánu. Územný plán a jeho zmeny a doplnky sa v celom procese prerokúva verejne. Územný plán schvaľuje obecné zastupiteľstvo v obci, je to jeho originálna kompetencia. V procese obstarávania územného plánu a jeho ZaD sa vyjadrujú dotknuté orgány štátnej správy, teda aj príslušný okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie. Platný územný plán má nie len funkčnú ale aj priestorovú reguláciu s určením mieri zastavania v regulovaných blokoch. Riešené lokality v navrhovaných Zmenách a doplnkoch č. 1 (ďalej len „ZaD“) sú prevažne v priamom kontakte so zástavbou v obci, resp. upresňujú využitie pôvodných lokalít. Tvrdenie o „maximálnej environmentálnej záťaži“ je neopodstatnené a nie je ani v pripomienkach zdôvodnené. RUSES – v platnom územnom pláne v textovej a grafickej časti sú otázky ochrany životného prostredia riešené v záväznej časti. Návrh ZaD neatakuje biokoridory, biocentrá, iba ak by sa vodná plocha lokalita "19" považovala za negatívny zásah do prvkov ochrany krajiny a zložiek životného prostredia. Vodná plocha predsa synergicky vyvoláva zvýšenie kvality životného prostredia v krajine. Konštatujeme, že vznesené pripomienky sú tendenčné, o čom svedčí aj osočovanie orgánov obce a orgánu životného prostredia. Údajné nedostatky v riešení ZaD nie sú odôvodnené. ZaD budú posúdené dotknutými orgánmi štátnej správy vrátane orgánov, ktoré majú v kompetencii ochranu životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Ich prípadné pripomienky budú v celom rozsahu zohľadnené a dokumentácia pre schválenie bude v tomto zmysle upravená. Máme za to, že ZaD okrem návrhu nových funkčných plôch odstraňujú nedostatky platného riešenia a ich schválením nedôjde k nepriaznivým dopadom na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie pri svojom rozhodovaní postupoval podľa § 7 ods. 4 zákona o posudzovaní, prihliadol na kritéria pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 3 tohto zákona, pričom zväzil súhrn všetkých uvedených skutočností a ďalšie informácie obsiahnuté v oznámení, s prihliadnutím na význam očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ako aj na stanoviská dotknutých orgánov.

Posudzovaný strategický dokument nebude mať priamy vplyv na životné prostredie. Nepriamym vplyvom na životné prostredie je návrh základnej funkcie územia a definícia prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok určených pre uvedené lokality. Príslušný orgán sa zaoberal pripomienkami uvedenými v stanoviskách dotknutých orgánov a verejnosti, akceptoval opodstatnené pripomienky a požiadavky súvisiace s posudzovaním vplyvom na životné prostredie a uviedol ich do podmienok v bode II. výroku tohto rozhodnutia.

V ďalšom procese obstarávania, prerokovania a schvaľovania podľa osobitných predpisov ukladá obstarávateľovi strategického dokumentu tieto požiadavky a pripomienky rešpektovať.

Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie v rámci zisťovacieho konania posúdil navrhované oznámenie o strategickom dokumente z hľadiska jeho relevantnosti pre podporu trvalo udržateľného rozvoja, rozsahu v ktorom vytvára rámec pre navrhované aktivity, environmentálnych problémov vrátane vplyvov na zdravie, ako aj rozsah potencionálnych vplyvov na hodnotené alebo citlivé oblasti v zmysle kritéria pre zisťovacie konanie podľa § 7 a prílohy č. 3 zákona s prihliadnutím na doručené stanoviská dotknutých orgánov a nakoľko posudzovaný strategický dokument nemá významný vplyv na životné prostredie príslušný orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pripomienky uvedené dotknutými orgánmi sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a budú sledované jednotlivými dotknutými orgánmi v ďalšom stupni prípravy a povoľovania jednotlivých navrhovaných činností v rámci schváleného strategického dokumentu. Niektoré pripomienky sú všeobecné, ktoré vyplývajú z právnych predpisov SR resp. sa vzťahujú k prípadným navrhovaným činnostiam nie k strategickému dokumentu ako v celku. Niektoré pripomienky súvisia so schvaľovacím procesom predmetného strategického dokumentu. Ak sa zistí, že

skutočné vplyvy posudzovanej konkrétnej činnosti sú väčšie, ako sa uvádza v oznámení o strategickom dokumente, je ten, kto činnosť vykonáva povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v oznámení o strategickom dokumente a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Ani v jednom prípade dotknutého orgánu ani účastníka konania neboli vznesené konkrétne písomné a opodstatnené pripomienky podľa ktorých by bolo potrebné navrhnuť rozsah hodnotenia predmetného strategického dokumentu. Pripomienky sa týkali už konkrétnych činností a to nie je predmetom posúdenia strategického dokumentu.

Na základe vyššie uvedeného s prihliadnutím na § 7 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie pri použití kritérií pre zisťovacie konanie, ako aj skutočnosti, že žiadna u vyššie uvedených pripomienok nepoukázala na priamy alebo nepriamy nepriaznivý vplyv predmetného strategického dokumentu na životné prostredie, z hľadiska podpory udržateľného rozvoja, resp. zdravie obyvateľstva, okresný úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V prípade ak budú navrhované činnosti svojimi parametrami podliehať posudzovaniu vplyvov na životné prostredie je potrebné posúdiť tieto činnosti v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vplyv hlučnosti: dočasné zhoršenie kvality bývania obyvateľov súvisiace s výstavbou, resp. prestavbou rodinných domov, komunikácií, inžinierskych sietí a pod.

Ako dôsledok navrhovaného rozšírenia obytných plôch možno definovať – nárast dopravného zaťaženia, požiadavky na navýšenie kapacity technickej infraštruktúry. Pre zmiernenie negatívnych vplyvov budú navrhnuté organizačné opatrenia a dodržiavanie príslušných právnych predpisov.

Vplyv na ovzdušie: v priebehu výstavby sa predpokladá dočasný negatívny vplyv na ovzdušie, najmä zvýšenia prašnosti prostredia, pre zmiernenie týchto vplyvov budú navrhnuté organizačné opatrenia.

Strategický dokument nebude mať priamy vplyv na kvalitu fauny, flóry a biotopy v území.

Vplyv na horninové prostredie: nepredpokladá sa vplyv na kvalitu horninového prostredia.

Vplyv na podzemné a povrchové vody: nebudú mať vplyv na kvalitu podzemných a povrchových vôd v území, všetky objekty a budovy budú napojené na verejnú kanalizáciu a verejný vodovod. Dažďové vody zo striech objektov sa odporúča odvádzať do záchytných nádrží pre spätné závlahy pozemkov, resp. vsakovaním do trávnatých plôch, alebo trativodmi do okolitého terénu.

Vplyv na pôdu: k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy, druh pozemku záhrada v zastavanom území obce bude dochádzať v minimálnom rozsahu.

Pri tvorbe urbanistického návrhu budú pre zámer zmeny funkčného využitia plochy na bývanie stanovené príslušné regulatívy na vylúčenie nepriaznivých dopadov na životné prostredie v pôsobnosti a kompetencii územného plánovania a opatrenia na eliminovanie možných negatívnych vplyvov na kvalitu životného prostredia. Nepriaznivé vplyvy predstavujú minimálne zaťaženie lokálneho charakteru. Pri uplatňovaní územnotechnických podmienok vyplývajúcich z aktualizácie územného plánu obce, t.j. pri ďalších stupňoch projektovej dokumentácie a následnej realizácie je nutné postupovať podľa platných právnych predpisov SR, najmä v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie, ochrany obytného prostredia, prírody a krajiny, ako aj v súlade s technickými predpismi, aby nedošlo k prekročeniu noriem kvality životného prostredia, alebo hraničných hodnôt ekologickej únosnosti.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Vzhľadom na charakter štruktúry osídlenia, ako aj snahy eliminovať možný vznik negatívnych dopadov na životné prostredie z poškodených alebo nevyužívaných urbanizovaných území prostredníctvom včasnej zmeny funkčného využitia, nie je v rámci navrhovanej zmeny funkčného využitia predpoklad negatívneho vplyvu na zdravotný stav.

Pri povoľovaní umiestňovania stavieb a zariadení podľa navrhovanej zmeny funkčného využitia je však potrebné, aby príslušný stavebný úrad požadoval od investora dodržanie podmienok ochrany verejného zdravia vyplývajúcich zo zákona č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov. Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie :

Územie riešené ZaD č.2 sa nachádza v zastavanom i mimo zastavaného územia obce a nezasahuje do územia chráneného podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ani podľa zákona o vodách a v širších súvislostiach nebude mať vplyv na chránené územia.

V riešenom území ZaD č.2 nie sú vymedzené prvky ekologickej stability, nenachádzajú sa vyhlásené mokrade, genofondovo významné lokality.

Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu sa nepredpokladajú.

Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice: Návrh strategického dokumentu nebude mať vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie v rámci zisťovacieho konania, posúdil oznámenie o strategickom dokumente z hľadiska jeho povahy, miesta vykonávania, najmä jeho únosného zaťaženia

a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, úrovne spracovania a podľa kritérií pre zisťovacie konanie podľa Prílohy č. 3 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a prihliadal na stanoviská doručené podľa § 6 ods. 6 zákona od zainteresovaných subjektov a zainteresovanej verejnosti.

Vyhodnotenie kritérií pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 3 zákona:

1. Relevantnosť strategického dokumentu pre integráciu environmentálnych vrátane zdravotných otázok, predovšetkým z hľadiska podpory udržateľného rozvoja.

Uskutočnením zmeny strategického dokumentu sa nepredpokladajú zmeny vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie, ako ani v oblasti udržateľného rozvoja.

2. Rozsah, v ktorom strategický dokument vytvára rámec pre navrhované projekty a iné aktivity, či už z hľadiska jeho lokalizácie, povahy, veľkosti a prevádzkových podmienok, alebo z hľadiska alokácie zdrojov.

Cieľom zmeny územného plánu obce Lutilla je umožniť rozvoj obce, v rámci ktorého strategický dokument neovplyvňuje iné strategické materiály, vrátane hierarchicky zostavených strategických materiálov.

3. Rozsah, v rámci ktorého strategický dokument ovplyvňuje iné strategické materiály, vrátane hierarchicky zostavených strategických materiálov.

Neočakáva sa vplyv strategického dokumentu na iné strategické dokumenty.

4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického materiálu.

Vykonaním navrhovanej zmeny sa nepredpokladajú žiadne environmentálne problémy, nakoľko pri povoľovaní navrhovaných činností musia byť dodržané stanovené podmienky vo výroku rozhodnutia a navrhnúť také opatrenia ktoré eliminujú vplyv na životné prostredie .

5. Povaha environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, ako sú pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia, kumulatívny charakter vplyvov, možnosť vrátenia do pôvodného stavu, veľkosť a rozsah (napr. geografická oblasť alebo počet obyvateľov, ktoré budú pravdepodobne ovplyvnené), hodnota a zraniteľnosť pravdepodobne dotknutého územia z hľadiska zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva, prekročených noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt, alebo intenzívneho využívania územia. Neočakáva sa zmena povahy environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie oproti už identifikovaným vplyvom.

6. Environmentálne riziká vrátane zdravotných rizík.

Zmena územného plánu nepredpokladá priamy vplyv na zdravotný stav obyvateľstva, resp. vplyv odlišný od už posúdených vplyvov v rámci procesu posudzovania strategických dokumentov.

7. Cezhraničný charakter vplyvov.

Zmena nemá vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

8. Rozsah, v rámci ktorého strategický dokument ovplyvní hodnotné alebo citlivé oblasti, ako je krajina s uznaným národným alebo medzinárodným štatútom ochrany [napr. chránené územia a ich ochranné pásma, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura2000), chránené vodohospodárske oblasti.

Navrhovanou zmenou územného plánu sa neočakávajú zmeny vplyvu strategického dokumentu na chránené územia odlišné od už posúdených vplyvov v rámci procesu posudzovania strategických dokumentov.

9. Význam strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Vykonanou zmenou nedochádza k zmene uplatňovania osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Prvostupňový správny orgán po dôslednom preštudovaní všetkých doručených stanovísk od dotknutých orgánov a pripomienok, pričom bral do úvahy i Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici vydaný pod č. s.: 75S/31/2021-137 (6021200178.1) dňa 16.03.2022 k ZaD č. 1 a dospel k záveru, že nie je predpoklad priamych alebo nepriamych environmentálnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na miestnej úrovni na životné prostredie takého významu, aby bolo potrebné ho podrobnejšie analyzovať a stanoviť iné podmienky, ako sú uvedené vo výroku tohto rozhodnutia do rozsahu hodnotenia a jeho ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Upozornenie:

Nakoľko sa jedná o strategický dokument s miestnym dosahom podľa § 7 ods. 7 zákona dotknutá obec bez zbytočného odkladu informuje o tomto rozhodnutí verejnosť spôsobom v mieste obvyklým.

Poučenie

Na zisťovacie konanie a vydanie tohto rozhodnutia sa nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Doručí sa :

1. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor CD a PK, M. Chrásteka 586/27, 965 01 Žiar nad Hronom
2. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor KR, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
3. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie - úsek štátnej vodnej správy
- úsek štátnej správy ochrany ovzdušia
- úsek štátnej správy odpadového hospodárstva

Ing. Helena Nogová

poverená zastupovaním funkcie vedúceho odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Suffix: 10315

Doručuje sa

Obec Lutila, Štefánikova 48, 966 22 Lutila, Slovenská republika

"Lutilla O. Z.", Dobšinského 413/19, 966 22 Lutila, Slovenská republika

Peter Imriš, G.15 R27 Fermi Avenue , OX11 0QX Harwell Oxford, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika , 823 05 Bratislava-Ružinov, Slovenská republika

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, Slovenská republika

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom, Slovenská republika

Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Bukureštská 4, 813 26 Bratislava, Slovenská republika

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica, Slovenská republika

Okresný úrad Žiar nad Hronom, Námestie Matice slovenskej 8 , 965 01 Žiar nad Hronom, Slovenská republika

Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika